

خبرنامه مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

اتوبان تهران کرج، خروجی پیکانشهر، آزادشهر، خیابان شهید گودرزی، خیابان هشتم غربی
کد پستی: ۱۴۹۶۸۱۳۱۱۳

سال بیست و دوم / شماره ۵۲۵ / مهرماه ۱۴۰۳

مدیرمسئول: فرهاد گوهرزاد

تهیه و تنظیم: فرزین رنجبر

publicrelations@rifr-ac.ir

انتصابات

جناب آقای غلامرضا گل محمدی...

جناب آقای کمال قاسمی...

سرکار خانم فاطمه خمسه...

صفحه ۲

اخبار مؤسسه

دکتر آهنگ کوثر، استاد فرهیخته و "پدر دانش نوین آبخوانداری ایران" دار فانی را وداع گفت

توجه به مبحث هوش مصنوعی، لازمه پویایی و به روز شدن مؤسسه است

ضرورت ارتباط بیشتر با بخش‌های اجرایی متناظر، برای مقابله با چالش‌های منابع طبیعی

اقدام بدون پشتوانه پژوهشی در کشور؛ منجر به هدر رفتن منابع، ثروت عمومی و زمان خواهد شد

برگزاری جلسه شورای پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

آموزش مهارت کار با دستگاه کروماتوگرافی گازی - طیف سنجی جرمی (MS-GC) و تفسیر داده‌های طیفی

درخشش مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در هفته ملی کتاب کشاورزی و منابع طبیعی

انتشار کتاب "پرورش زیتون در ایران" با همکاری مشترک پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و دانشگاه کشاورزی، منابع طبیعی رامین

خوزستان و موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

برگزاری جلسه ارزشیابی عملکرد سال ۱۴۰۲ مؤسسه

سومین جلسه مشترک کمیته تغییر اقلیم، با حضور کارشناسان مرکز بین‌المللی مدیریت جامع حوزه آبخیز و منابع زیستی در مناطق خشک و نیمه‌خشک

در بخش تحقیقات بیابان

هرباریوم اصفهان؛ گنجینه‌ای از تنوع زیستی ایران

ضرورت پارادایم شیفت (افق گشایی) از "حاکمیت به "حکمروایی" در مدیریت منابع طبیعی

شرکت محققین بانک ژن منابع طبیعی ایران در دومین کنفرانس بین‌المللی علوم و فناوری بذر ایران (SEED2024)

پایش و ارزیابی پروژه‌های اجرایی زراعت چوب در استان البرز

رویشگاه جنگلی بادام وحشی کره‌بس در استان چهارمحال و بختیاری

ابعاد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی پروژه‌های مقابله با بیابانزایی در کشور

سومین دوره کارورزی پذیرفته شدگان دهمین آزمون فراگیر دستگاه‌های اجرایی برگزار شد

برگزاری کارگاه آموزشی: پروژه ملی پایش روند تغییرات پوشش تاجی اکوسیستم‌های مرتعی ایران با ماهواره سنتینل ۲

صفحه ۲

صفحه ۳

صفحه ۳

صفحه ۴

صفحه ۶

صفحه ۶

صفحه ۷

صفحه ۷

صفحه ۸

صفحه ۸

صفحه ۹

صفحه ۱۰

صفحه ۱۱

صفحه ۱۱

صفحه ۱۲

صفحه ۱۳

صفحه ۱۴

صفحه ۱۵

اخبار ترویجی

معرفی کتاب

جلسات

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

من به دنیا اومدم

یک فنجان اندیشه

عرض تسلیت

صفحه ۱۵

صفحه ۱۶

صفحه ۱۷

صفحه ۲۰

صفحه ۲۲

صفحه ۲۴

صفحه ۲۴

صفحه ۲۲

انتصابات

جناب آقای غلامرضا گل محمدی، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی» منصوب شدند.

جناب آقای غلامرضا گل محمدی، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «رئیس کمیته راهبردی فناوری نانو در وزارت جهاد کشاورزی» منصوب شدند.

جناب آقای غلامرضا گل محمدی، طی حکمی از سوی رئیس ستاد ساماندهی و پشتیبانی مراکز جهاد کشاورزی به عنوان «عضو ستاد ساماندهی و پشتیبانی مراکز جهاد کشاورزی دهستان ها» منصوب شدند.

جناب آقای کمال قاسمی، طی حکمی از سوی معاون، وزیر و رئیس سازمان تات به عنوان «مشاور معاون وزیر و سرپرست دفتر حوزه ریاست سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی» منصوب شدند.

سرکار خانم فاطمه خمسه، طی حکمی از سوی وزیر جهاد کشاورزی به عنوان «سمت مشاور وزیر و مدیرکل دفتر هماهنگی امور استانها» منصوب شدند.

اخبار مؤسسه

دکتر آهنگ کوثر، استاد فرهیخته و "پدر دانش نوین آبخوانداری ایران" دارفانی را وداع گفت

دکتر سید آهنگ کوثر، عضو هیئت علمی مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس، در سن ۸۸ سالگی به سوی حق شتافت. او متولد ۱۳۱۵ در شیراز بود که تقریباً تمام دوران تحصیلش را در ایالات متحده آمریکا سپری نموده و دارای مدرک تحصیلی دکتری روابط آب و خاک و گیاه، با گرایش مهندسی آبیاری و آشناسی جنگل از دانشگاه اورگن آمریکا بود. دکتر کوثر از سال ۱۳۵۱ کار خود را با پژوهش درباره پخش سیلاب در ایستگاه نودهک قزوین، و از دیماه ۱۳۵۸ در جونغان ممسنی فارس شروع کرد. او از سال ۱۳۶۳ طرح‌های آبخوانداری را در منطقه گربایگان فسا و دیگر مناطق عمدتاً مرکزی کشور به اجرا گذاشت. موفقیت‌های چشمگیر و روزافزون او در این زمینه سبب شد از او با عنوان پدر دانش نوین آبخوانداری ایران یاد کنند. ایشان در آیین روز جهانی علم در سال

۱۳۸۴ در حضور مدیرکل وقت یونسکو - کویچیرو ماتسورا - در بوداپست مجارستان، جایزه عالی یونسکو را در حوزه آب دریافت نمود که افتخاری بزرگ برای ایران محسوب گردید. پس از دریافت این جایزه بود که اینگونه از همسرش تقدیر نمود "از همسر من که زندگی در بیابانها را با مهار سیلاب ها، بر آسایش زیستن آسوده در خانه ترجیح داد، قدردانی می‌کنم".

پیام کوثر ساده بود. او معتقد بود سزاوارانه‌ترین تمهید مدیریتی برای انباشت مطمئن و پایدار آب در مناطق خشک و نیمه خشک، استفاده از مخازن زیرزمینی یا همان آبخوان‌های درشت دانه است.

از جمله جوایز و افتخارات دکتر کوثر می‌توان به موارد زیر اشاره نمود: تحسین شده از سوی یونسکو در قالب طرح SUMAMAD به‌عنوان یک الگوی برتر در مدیریت منابع آب در مناطق خشک جهان دریافت جایزه بهترین مقاله آبخوانداری سال‌های ۱۳۶۹ و ۱۳۷۰. برنده مدال پژوهش درجه ۳ در سال ۱۳۷۵ اهدا شده توسط رئیس جمهوری وقت

برنده جایزه دوم خوارزمی برای پژوهش کاربردی در سال ۱۳۷۵ برنده مدال طلایی مالکیت معنوی جهانی در سال ۱۳۷۵ برنده جایزه ملی محیط زیست در روز سال ۱۳۷۹ برنده جایزه ۳۰ هزار دلاری سازمان اسکان بشر، شهرداری دبی در سال ۲۰۰۴

برنده جایزه ۲۰ هزار دلاری رودخانه‌های بزرگ ساخته دست بشر در سال ۲۰۰۵ اهدا شده توسط رئیس وقت یونسکو دکتر آهنگ کوثر هنگام دریافت جایزه معتبرش در بوداپست از دستان دبیرکل وقت یونسکو، با درایت و آینده‌نگری تحسین برانگیزی درخواست نمود تا در بیانیه پایانی اجلاس سه روزه بوداپست این عبارت گنجانده شود: "آب باید مانند هوا به عنوان دارایی تمام ساکنان کره زمین شناخته شود. این امر با توجه به وجود رودها و آبخوان‌های برون و درون مرزی گریزناپذیر است".

ایشان در پاسخ به خبرنگاری که در پایان مصاحبه‌اش از او پرسیده بود "قبل از رفتن و خفتن چه خواهی گفت؟" این‌گونه بیان نمود که "می‌گویم آب، برکت زمین است و ما هنوز ناشکریم. ذرات ما باید با عشق، جهانی‌ی‌دیگر را بسازند"

دکتر آهنگ کوثر در ۱ آبان ۱۴۰۳ درگذشت. او تا واپسین لحظات عمر خود دست از یادگیری، پژوهش و انتقال خاضعانه و بی‌دریغ یافته‌های علمی و تجربی خود برنداشت. فراق او ضایعه‌ای بزرگ و جبران ناپذیر برای جامعه علمی کشور خواهد بود. اما یاد مردان نکنونام هیچ‌گاه در صفحات تاریخ پاک نخواهد شد.

روحش شاد و یادش جاویدان

این یادداشت از مقاله‌ای که محمد درویش درباره زندگینامه آهنگ کوثر در سال ۱۳۹۷ در مجله طبیعت ایران به چاپ رسانده استخراج گردیده است.

اهداف سازمان، موفق باشند چون توفیق ایشان، توفیق سازمان و وزارتخانه خواهد بود.

وی در بخش دیگری از سخنان خود با تأکید بر اهمیت، جایگاه و لزوم توجه به بحث اکوانفورماتیک و هوش مصنوعی، از رؤسای بخش‌های تحقیقاتی درخواست کرد تا با برنامه‌ریزی دقیق، به این مباحث، ورود کنند.

در ادامه این جلسه، مریم معصوم تیمیمی، رئیس اداره مستندسازی، کتابخانه و مرکز اسناد علمی منابع طبیعی ایران، گزارش عملکرد در سال ۱۴۰۲ را به اعضای حاضر در جلسه ارائه داد.

وی در این گزارش، ضمن اشاره کلی به اهم وظایف آن اداره، توضیحاتی در خصوص تعداد جلسات کمیته انتشارات و اعضای آن، برنامه‌های چاپ و انتشار کتاب‌ها و نشریات، فروش انتشارات و میزان تحقق مقادیر پیش‌بینی شده، منابع موجود در کتابخانه و تعامل با سایر کتابخانه‌ها را به اعضای حاضر در جلسه ارائه و به سؤال‌های مطرح شده پاسخ داد همچنین علیزاده، ضمن قدردانی از رئیس اداره انتشارات و همکاران ایشان، خواستار برنامه‌ریزی برای استفاده از رویکردهای تازه در حوزه انتشارات شد.

ضرورت ارتباط بیشتر با بخش‌های اجرایی متناظر، برای مقابله با

چالش‌های منابع طبیعی

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در جلسه شورای پژوهشی، با برشمردن موارد متعدد همکاری میان بخش‌های مختلف تحقیقاتی مؤسسه با سازمان حفاظت از محیط زیست و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور، بر تعامل و ارتباط بیشتر مؤسسه با این دو سازمان برای حل مسائل بخش اجرا و مقابله با چالش‌های منابع طبیعی، تأکید کرد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، علی‌زاده در این جلسه، با اشاره به تأکید سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی بر حفظ ذخایر ژنتیکی و کلکسیون‌های ارزشمند موجود در مؤسسات و مراکز گفت: لازم است در خصوص هرباریوم‌ها نیز به طور جدی تصمیم‌گیری شود. وی در ادامه ضمن درخواست از رئیس بخش تحقیقات گیاه‌شناسی برای تهیه گزارش کاملی از وضعیت موجود هرباریوم‌های کشور که در زیرمجموعه مراکز تحقیقاتی هستند گفت: لازم است تحلیل و نگاه بخش تحقیقات گیاه‌شناسی در این خصوص، مشخص باشد تا بر اساس آن

توجه به مبحث هوش مصنوعی، لازمه پویایی و به‌روز شدن مؤسسه است

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در جلسه شورای پژوهشی، ضمن تأکید بر لزوم توجه ویژه مؤسسه به موضوع اکوانفورماتیک و هوش مصنوعی، خواستار برنامه‌ریزی جدی بخش‌های تحقیقاتی در این زمینه شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، علی‌زاده در ابتدای جلسه، با اشاره جلسه تودیع دکتر خیام نکویی و معارفه دکتر غلامرضا گل‌محمدی به عنوان معاون وزیر و رئیس سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی اظهار داشت: لازم است به نوبه خود، از خدمات بسیار ارزشمند دکتر خیام نکویی قدردانی کنیم. وی افزود: ایشان در دوران تصدی ریاست سازمان تات، با تلاش‌های فراوان، دستاوردهای ارزنده‌ای برای سازمان تحقیقات به ارمغان آوردند و شایستگی خود را برای تصدی این مسئولیت نشان دادند.

علیزاده با برشمردن برخی از فعالیت‌های ارزنده دکتر خیام نکویی ادامه داد: معرفی دقیق سازمان تات به مجموعه وزارتخانه، تشکیل شورای راهبردی و از بین بردن اعتراض‌های همیشگی برخی از معاونت‌های اجرایی مبنی بر عدم برآورده شدن نیازهای بخش اجرا از سوی تحقیقات، اخذ مصوبه از هیئت وزیران در زمان رئیس‌جمهور شهید، برای مصون بودن عرصه‌های تحقیقاتی از موضوع ساخت و ساز، شناساندن سازمان تات به ارکان فراوزارتی و اصلاح نگاه دستگاه‌های مختلف به سازمان تات، پشتیبانی، حمایت و همراهی دائمی و مؤثر ایشان از موضوع بلندمرتبه‌سازی در ضلع شمالی باغ گیاه‌شناسی ملی ایران و اخذ پی‌نوشت از رئیس‌جمهور شهید در دولت سیزدهم در خصوص توقف این بلندمرتبه‌سازی و انتقال آن به مکانی دیگر، از جمله اقدامات ارزشمند ایشان در طول دوران تصدی مسئولیتشان است.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در ادامه سخنان خود افزود: دکتر غلامرضا گل‌محمدی انسان علمی و شریفی است که سال‌ها مدیریت امور اداری سازمان تات را برعهده داشتند لذا، اشراف و شناخت خوبی در خصوص مؤسسات و نیز قوانین و ضوابط اداری و سازمانی دارند. امیدواریم با کمک همه اعضای سازمان و زیرمجموعه‌های آن، در پیشبرد

اقدام بدون پشتوانه پژوهشی در کشور؛ منجر به هدر رفتن منابع،

ثروت عمومی و زمان خواهد شد

محمد جعفری، استاد خاکشناسی مراتع دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران و جزو یک درصد دانشمندان برتر جهان اسلام، در گفتگوی ویژه با روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ضمن بیان دیدگاه خود درخصوص نقش و جایگاه تحقیقات، به ویژه در عرصه منابع طبیعی کشور گفت: نتایج ارزنده پژوهشی "مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور" به عنوان یک دانش بنیادی مهم و اساسی، خوراک اولیه بسیاری از تحقیقات عرصه منابع طبیعی را در ایران فراهم آورده است.

استاد خاکشناسی مراتع دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران با اشاره به نقش و جایگاه تحقیقات در کشور، به ویژه در عرصه منابع طبیعی گفت: تحقیقات، بستر رشد و توسعه هر کشور است. همه کشورها بهای زیادی برای تحقیقات قائل هستند. مثلاً در استرالیا سازمان (Commonwealth Scientific and Industrial Research Organization) نقش بسیار مهمی در امر پژوهش داشته و وظیفه

تحقیقات در همه زمینه‌ها در این کشور را برعهده دارد.

جعفری ادامه داد: در دنیای امروز، تحقیقات، با وظیفه حل مشکلات، جلوگیری از بروز مشکلات و پیش‌بینی و هشدار مشکلات احتمالی، نقش بی‌نظیری بر عهده دارد. امروزه هیچ فن-آوری و تکنولوژی بدون پشتوانه تحقیقاتی قابل عرضه در بازار نیست.

وی ضمن تأکید بر ارزش و اعتبار تحقیقات در دنیا افزود: در دنیای کنونی همگان، ارزش تحقیق و محقق را می‌دانند و این موضوع، نیازی به اثبات ندارد و کاملاً روشن است و از طرفی دیگر، از بودجه‌ای که برای تحقیقات در دنیا خرج می‌شود، می‌توان به ارزش و جایگاه تحقیقات پی‌برد. در واقع باید مشکلات در هر کشوری، توسط مراکز تحقیقاتی حل شوند. کوچک سازی تحقیقات کاری غیرعقلانی است و چنانچه به هر دلیلی مجبور به کوچک سازی باشیم باید ابتدا، دستگاه‌های اجرایی را مدنظر قرار دهیم. هر جا بر اساس تحقیقات کاری انجام شده، خروجی بهتری داشته است. به عنوان مثال، "سد امیرکبیر" در استان البرز همچنین؛ "طرح‌های مرتعداری نمونه" از نمونه‌های بارز آن هستند. هرگاه کاری بدون پشتوانه تحقیقات در کشور انجام شود؛ منابع، ثروت عمومی و زمان، به هدر خواهد رفت و اگر بودجه در حوزه تحقیقات خرج شود، منافع دراز مدت آن برای کشور بیشتر و بهتر دیده می‌شود.

جعفری در ادامه، به جایگاه تحقیقات در عرصه منابع طبیعی اشاره کرد و افزود: در این میان، تحقیقات عرصه منابع طبیعی با توجه به دو موضوع مشکلات محیط زیستی کشور و بحث تغییر اقلیم، از اهمیت دوچندان

بتوان در مورد تقویت و ادامه فعالیت هرباریوم‌های موجود، تأسیس هرباریوم‌های جدید و یا جمع‌آوری هرباریوم‌ها، تصمیم‌گیری کرد.

علیزاده در ادامه، با اشاره به نشست مشترک با الهام ایمانیان، سرپرست و فرجام ناظری، مشاور پارک ملی علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی؛ در حاشیه برگزاری دومین رویداد ملی فناوریانه و دانش بنیان کشاورزی و منابع طبیعی هفته گذشته، اظهار داشت: در این نشست مقرر شد تلاش شود تمامی شرکت‌هایی که در حوزه تحقیقات جنگل، مرتع، بیابان و گیاهان دارویی فعالیت می‌کنند، از سوی پارک ملی علم و فناوری به سمت مرکز رشد این مؤسسه هدایت شوند. وی ادامه داد: لازم است مسئول مرکز رشد مؤسسه ضمن تقویت تعامل و ارتباط با پارک ملی علم و فناوری، امکانات و فضاهای لازم را برای شرکت‌های مذکور در مؤسسه فراهم آورد.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در بخش دیگری از سخنان اظهار داشت: با توجه به اعلام ریاست محترم سازمان تات مبنی بر تغییر رویکرد سازمان از "مؤسسه محوری" به سمت "برنامه محوری"، لازم است در راستای این تغییر رویکرد، بخش‌های تحقیقاتی مؤسسه ارتباط با سایر مؤسسات و مراکز دانشگاهی را بیش از گذشته تقویت کرده و نسبت به تدوین طرح‌های تحقیقاتی مشترک، گام‌های عملی‌تر و مؤثرتری بردارند. وی افزود: نمود بیرونی "برنامه محوری"، می‌تواند در انجام تحقیقات مشترک با سایر مؤسسات و مراکز علمی متجلی شود.

ثاقب طالبی، معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها؛ ضمن اشاره به چند خبر پژوهشی، اعلام داشت: "کتاب فارسی فلور ایران" به عنوان کتاب برگزیده سال در سطح سازمان انتخاب شد همچنین، "مجله گیاه‌شناسی" نیز به عنوان مجله شایسته تقدیر انتخاب شده است. وی ضمن تشکر از دست اندرکاران مربوطه ادامه داد: از این دست اقدامات، همواره موجب افتخار مؤسسه بوده است.

در ادامه این جلسه، نوراله کوچ پی‌ده، مدیر امور اداری و پشتیبانی، ادامه گزارش عملکرد مدیریت امور اداری در سال ۱۴۰۲ را به اعضای حاضر در جلسه ارائه داد. وی در این گزارش، ضمن اشاره به ۴۴ فعالیت عمده از پروژه‌های عمرانی در سطح مؤسسه، ایستگاه‌های تحقیقاتی و باغات اقماری، توضیحاتی نیز در زمینه ۲۰ فعالیت عمده عمرانی انجام شده در شش ماهه اول ۱۴۰۳ را به اعضای حاضر در جلسه ارائه و به سؤال‌های مطرح شده پاسخ داد و در ادامه، علیزاده، ضمن قدردانی از مجموعه تلاش‌های حوزه معاونت اداری، مالی و پشتیبانی، اظهار داشت: معتقد هستم نباید کمبود اعتبارات، مانع پیش‌برد اجرای اولویت‌های مؤسسه باشد. وی پیشنهاد داد رؤسای بخش‌ها، مشکلات عمرانی خود را به صورت مکتوب به معاونت اداری، مالی و پشتیبانی ارائه دهند.

کنند و جایگاه تحقیقات در زندگی خود را لمس کرده و برای تحقیقات ارزش بالایی قائل شوند. اگر ساختار و بدنه تحقیقات تضعیف شود در واقع، کشور ضعیف شده است و وضعیت کشور بدون تحقیقات، بسیار بدتر خواهد شد. جعفری در بخش دیگری از سخنان خود گفت: ۵۰ درصد افراد شاغل در منابع طبیعی در دستگاه‌های مختلف، فاقد مدرک منابع طبیعی هستند. در واقع دو بخش منابع طبیعی و محیط زیست، تنها بخش‌هایی در کشور هستند که رؤسای سازمان‌های آن‌ها اغلب فاقد مدرک مرتبط با تخصص منابع طبیعی و محیط زیست بوده‌اند و متأسفانه این مسأله، اثبات می‌کند که این بخش‌ها برای تصمیم‌گیران کشور، کم‌اهمیت هستند. باید کارها بر اساس علم و دانش (دانش بنیان) باشد و راهکار دانش بنیان شدن امور مختلف، "تحقیقات" است. استاد خاکشناسی مراتع دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران ضمن تأکید بر نقش بی‌بدیل مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در امر پژوهش عرصه منابع طبیعی، درخصوص راهکارهای رفع مشکلات پژوهش در این عرصه اظهار داشت: تشکیلات تحقیقات باید تقویت شوند و در کشور، دارای وزارت تحقیقات باشیم. وی تأکید کرد: مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور علی‌رغم بضاعت کم مالی، خروجی‌های بسیار خوبی داشته است. منبع و رفرانس بسیاری از کارهای تحقیقاتی در دانشگاه‌ها از نتایج طرح‌های تحقیقاتی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور حاصل شده است. برخی از طرح‌ها مانند فلور ایران، طرح شناخت مناطق اکولوژیک و ... نتایج بسیار خوبی داشته و یک منبع بی‌بدیل و ارزشمند، برای سایر تحقیقات در کشور محسوب می‌شوند. به عبارت دیگر، نتایج ارزنده پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان یک دانش بنیادی مهم و اساسی، خوراک اولیه بسیاری از تحقیقات عرصه منابع طبیعی را در کشور فراهم کرده است. تجربه شخصی خود بنده اثبات می‌کند که هرگاه پایان‌نامه‌ای را با همکاران این مؤسسه داشتیم، خروجی کار، بسیار بهتر بوده است و این، نظر صریح بنده است.

وی در ادامه افزود: نتایج طرح‌های این مؤسسه ازجمله "طرح پیش اکوسیستم‌های مرتعی" باید به گوش مسئولین برسد تا هم مشخص شود که این مؤسسه در زمینه سلامت مرتع در سطح کشور تحقیق کرده و هم این‌که نشان داده شود اوضاع مراتع کشور خوب نیست و این موضوع، می‌تواند هشدار برای مسئولین کشور باشد. ایستگاه‌های تحقیقاتی، یک پتانسیل مهم برای تحقیقات منابع طبیعی کشور محسوب می‌شوند. گرچه در ظاهر و در قانون و حتی برنامه افق چشم انداز به تحقیقات بها داده می‌شود اما در عمل، به دلیل دور زدن قوانین، تفسیر دلخواه از قانون و ... به تحقیقات بهای کافی نمی‌دهند. در تحقیقات منابع طبیعی حضور در عرصه بسیار مهم است و یک پژوهشگر نباید به بهانه‌های مختلف، به عرصه مراجعه نکند. عدم ارتباط با عرصه، پژوهشگر را از آخرین پیامدها و اتفاقات، دور می‌سازد. لذا باید برای ارتقاء جایگاه منابع طبیعی و تحقیقات آن، فرهنگ منابع طبیعی در بین مردم و مسئولین نهادینه و مطالبه‌گری در زمینه منابع طبیعی در بین مردم پررنگ شود. ارتباط بیشتر با کمیسیون‌های تخصصی آب، کشاورزی و منابع طبیعی در مجلس نیز، راهکار مهم دیگری برای این موضوع است.

برخوردار هستند. از سوی دیگر، تحقیقات عرصه منابع طبیعی عموماً بلند مدت بوده و به اصطلاح، دیربازده هستند و لذا نباید به دنبال جواب‌های سریع و کوتاه مدت از تحقیقات و به‌خصوص، تحقیقات منابع طبیعی باشیم. اصولاً در کشور، حوصله منتظر ماندن برای نتایج را نداریم. "منطقه معرف" در منابع طبیعی، خود گویای ارزش و اهمیت تحقیقات این حوزه است. یعنی در یک منطقه کوچک، تحقیق کرده و نتایج را برای یک منطقه مشابه و بزرگتر اجرا می‌کنیم. استاد خاکشناسی مراتع دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران در زمینه تقویت پژوهش و پژوهشگر، به ویژه در عرصه منابع طبیعی کشور اظهار داشت: تحقیقات منابع طبیعی باید در اقالیم مختلف آب و هوایی و به عبارت دیگر در مرزهای اقلیمی اجرا شوند و مرزهای جغرافیایی و استانی ملاک کار نباشند. مانند نقشه تقسیمات آب و هوایی که "پابو" در ایران ترسیم کرد.

وی افزود: مراکز تحقیقاتی باید در اقالیم اصلی، دارای مرکز اصلی و چندین ایستگاه باشند. پول و سرمایه در این کشور کم نبوده و نیست. نباید به بهانه کمبود پول، بودجه تحقیقات در کشور کم شود چه رسد به اینکه ساختار تحقیقات منابع طبیعی در کشور را کوچک کرده و آن را دچار مشکل کنیم. تحقیقات منابع طبیعی باید دولتی باشد و نه خصوصی. صدور پروانه در نیوزلند بر عهده وزرات کار است و این یعنی اهمیت دادن به بحث منابع طبیعی. جعفری ادامه داد: تقویت صندوق حمایت از پژوهشگران نیز یکی دیگر از راه‌های حمایت از تحقیق و محقق است. آموزش، تحقیق و اجراء سه حلقه به هم پیوسته هستند از اینرو، باید بین مؤسسات تحقیقاتی (مانند مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور)، دانشگاه‌ها و دستگاه‌های اجرایی (مانند سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور)، به عنوان سه رکن اساسی، ارتباط قانونی و محکم برقرار شود لذا انعقاد تفاهم‌نامه، قانونمند شدن و ملزم شدن به داشتن ارتباط میان این سه رکن، بسیار مهم و ارزشمند است. به نظر، باید هر کدام از این بخش‌ها، در بخش دیگر دارای دفتر باشند و امور مربوطه را از طریق آن دفتر پیگیری کنند.

عضو هیئت علمی دانشکده منابع طبیعی دانشگاه تهران با اشاره به مشکلات پژوهش در عرصه منابع طبیعی کشور بیان داشت: برخی افراد ذی‌نفع، هرگاه اراده کردند برای بخش‌های مختلف کشور تصمیم گرفته یا تصمیمات را هدایت کرده‌اند. این درحالی است که از وظایف بخش مربوطه آگاهی ندارند و تبعات تصمیمات اشتباه خود را هم نمی‌دانند. یکی از پایه‌های نامناسب بنا گذاشته شده در کشور، مقاله ISI است. مقاله ISI اگر معضلی از کشور را حل کند خوب است و گرنه، آفت و بلائی تحقیقات و دانشگاه در کشور خواهد بود.

وی ادامه داد: نباید مقاله ISI در ارتقاء محقق، وتو کننده باشد. به قول یکی از دوستان، مقالات ISI همانند آجرهای طلائی‌ای هستند که ساختمان‌های زیبای غرب را می‌سازند. در حالی‌که علم را ما تولید می‌کنیم اما برای انتشار و اشاعه علم، باید به دنیا پول هم پرداخت کنیم. مقالات داخلی و حتی ترویجی گاهی بسیار مهمتر هستند و در حل مشکلات ثمره بیشتری دارند اما ارزشی برای آن‌ها قائل نیستیم. مقالات ترویجی باعث می‌شوند مردم، تحقیقات و ثمره آنرا در زندگی خود درک

برگزاری جلسه شورای پژوهشی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع

کشور

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در جلسه شورای پژوهشی، با اشاره به برگزاری نشست مشترک با نماینده ویژه سازمان برنامه و بودجه در حفظ و احیای جنگل‌های زاگرس، خواستار تدوین طرح‌های تحقیقاتی منابع طبیعی در راستای حل مشکلات بخش اجرا در منطقه زاگرس شد.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، علی‌عزیزاده در ابتدای جلسه، ضمن گرامیداشت فرارسیدن سالروز سیزده آبان، اظهار داشت: موجب افتخار است که کشورمان از زمان پس از انقلاب اسلامی، همواره در مقابل استکبار جهانی ایستادگی کرده است.

علیزاده در ادامه با اشاره به برگزاری نشست مشترک با فرخ مسجدی، نماینده ویژه سازمان برنامه و بودجه در حفظ و احیای جنگل‌های زاگرس، که روز گذشته و در محل این مؤسسه انجام شد گفت: با توجه به جلسات و بازدیدهای مشترکی که فرخ مسجدی با سازمان منابع طبیعی کشور، از استان‌های زاگرسی داشته‌اند، ایشان به دو موضوع اجرایی رسیده‌اند که در نظر دارند برای اجرا و پیگیری آن‌ها، اعتباراتی را در نظر بگیرند.

وی در ادامه، به این دو موضوع اجرایی اشاره کرد و افزود: "تکمیل و تجهیز امکانات لازم برای حفاظت زاگرس" و "پیگیری بحث جنگلداری اجتماعی"، دو موضوع اجرایی مدنظر ایشان است.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در ادامه اظهار داشت: با توجه به درخواست ایشان از این مؤسسه برای اخذ طرح‌ها و برنامه‌های مرتبط با حفظ و احیای زاگرس، لازم است هر بخش تحقیقاتی، حداقل یک طرح تهیه کند و مجموعه طرح‌های مؤسسه در قالب یک طرح جامع، تدوین و ارائه شود همچنین، لازم است طرح‌هایی توسط بخش‌های تحقیقاتی ارائه شود که نمود بیرونی آن، حل مشکلی از بخش اجرا در حوزه حفاظت و احیای جنگل‌ها و مراتع منطقه زاگرس باشد.

وی ادامه داد: در همین راستا، با توجه به برگزاری همایشی علمی در مورد حفاظت و احیای جنگل‌ها و مراتع منطقه زاگرس، در اوایل سال آینده، لازم است هر بخش تحقیقاتی مقاله‌ای مناسب برای ارائه در این همایش تهیه و به دبیرخانه همایش ارسال کند.

علیزاده پس از ارائه گزارش بخش‌های تحقیقاتی از اقداماتی که در زمینه اکوانفورماتیک و هوش مصنوعی انجام داده بودند، در بخش دیگری از سخنان خود مجدداً بر اهمیت، جایگاه و لزوم توجه به بحث اکوانفورماتیک و هوش مصنوعی، تأکید کرد و افزود: اگر این مؤسسه، هوش مصنوعی را در فعالیت‌های آینده خود نبیند، دچار عقب افتادگی تاریخی و غیر قابل جبران خواهد شد.

در ادامه این جلسه، نوراله کوچ پی‌ده، مدیر امور اداری و پشتیبانی، گزارش عملکرد مدیریت امور اداری در سال ۱۴۰۲ را به اعضای حاضر در جلسه ارائه داد. وی در این گزارش، ضمن اشاره کلی به تعداد پست‌های مصوب مؤسسه و باغ‌های اقماری، توضیحاتی درخصوص اقدامات انجام شده در زمینه صدور احکام کارگزینی، تبدیل وضعیت و ساماندهی نیروی انسانی، ساماندهی و دریافت کد استخدامی، امور بازنشستگان، سامانه‌ها، بیمه تکمیلی، حضور و غیاب، پیگیری و اصلاح ساختار تشکیلاتی مؤسسه و خدمات و تسهیلات بانکی را به اعضای حاضر در جلسه ارائه و به سؤال‌های مطرح شده پاسخ داد و در ادامه، علیزاده، ضمن قدردانی از مجموعه معاونت اداری، مالی و پشتیبانی، برای ایشان آرزوی توفیق کرد.

آموزش مهارت کار با دستگاه کروماتوگرافی گازی - طیف سنجی

جرمی (GC-MS) و تفسیر داده‌های طیفی

کارگاه آموزش مهارت کار با دستگاه کروماتوگرافی گازی - طیف سنجی جرمی (GC-MS) و تفسیر داده‌های طیفی، در تاریخ ۱۵ آبان ۱۴۰۳ با حضور متقاضیان علاقمند در باغ گیاه‌شناسی ملی ایران توسط شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برگزار شد.

در این کارگاه، آموزش اصول تئوری دستگاه کروماتوگرافی گازی، آموزش عملکرد قسمت‌های مختلف دستگاه کروماتوگرافی گازی - طیف سنج جرمی (GC-MS)، نحوه روشن کردن دستگاه و Tune کردن آن، بهینه‌سازی متدا، تزریق و آنالیز نمونه، تفسیر داده‌های طیفی حاصل از سیستم GC-MS، جستجوی کتابخانه‌ای (معرفی انواع Library search)، بررسی مشکلات عملی در حین کار با دستگاه، نکات، ترفندها، مراقب و نگهداری از دستگاه GC-MS آموزش داده شد.

درخشش مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در هفته ملی

کتاب کشاورزی و منابع طبیعی

ششمین دوره هفته ملی کتاب کشاورزی و منابع طبیعی در حالی با معرفی ۱۳ اثر برتر و شایسته تقدیر برگزار شد که مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور مجموعاً با سه عنوان برتر و شایسته تقدیر، یکی از مؤسسات پرفروغ سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در این دوره بود.

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به نقل از روابط عمومی سازمان تات، در ششمین دوره هفته ملی کتاب کشاورزی و منابع طبیعی که روز ۲۷ آبان با حضور نماینده ولی فقیه در وزارت جهاد کشاورزی، معاون وزیر و رئیس سازمان تات، معاون وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، رئیس سازمان کتابخانه‌های ملی و محققان و فعالان این حوزه در سازمان تات برگزار شد، غلامرضا گل‌محمدی، معاون وزیر و رئیس سازمان تات بر اهمیت مطالعه در عصر فناوری و تأثیر آن بر پیشرفت‌های کشاورزی تأکید کرد.

وی با اشاره به نقش کتاب در توسعه جوامع اظهار داشت: یکی از ملاک‌های توسعه‌یافتگی یک جامعه، میزان مطالعه و جایگاه کتاب‌خوانی در آن است؛ چنان که سقراط می‌گوید: جامعه وقتی فرزاندگی و سعادت میابد که خواندن و مطالعه، کار روزانه‌اش باشد.

گل‌محمدی ادامه داد: بدون کتاب، بدون نوشته، بدون کلمات، هیچ تاریخچه بشری، جایگاهی نخواهد داشت؛ وظیفه ماست که این اندیشه‌ها را از نسلی به نسل دیگر منتقل کنیم و کتاب بر رشد فردی، اجتماعی، فرهنگی و علمی ما اثر دارد.

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در این مراسم که علی‌علیزاده، رئیس، خسرو ثاقب طالبی، معاون پژوهشی و جمعی از اعضای هیئت علمی آن حضور داشتند، حائز یک عنوان "کتاب برتر" و دو عنوان "شایسته تقدیر" شد.

کتاب "فلور ایران" تألیف مصطفی اسدی، استاد برجسته گیاه‌شناسی مؤسسه و ۱۹ تن از دیگر محققان گیاه‌شناس ایران، به عنوان کتاب برتر؛ مجله علمی "The Iranian Journal of Botany" با سردبیری زیبا جم‌زاد استاد ممتاز گیاه‌شناسی به عنوان مجله علمی شایسته تقدیر و "انتشارات مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور" به عنوان ناشر شایسته تقدیر دست یافتند.

این موفقیت بزرگ را به تمامی اعضای خانواده مؤسسه تبریک می‌گوییم.

انتشار کتاب "پرورش زیتون در ایران" با همکاری مشترک

پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و دانشگاه

کشاورزی، منابع طبیعی رامین خوزستان و موسسه تحقیقات

جنگلها و مراتع کشور

کتاب "پرورش زیتون در ایران" با تألیف مشترک دکتر ابودر هاشم‌پور (استادیار مؤسسه تحقیقات علوم باغبانی - پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری)، دکتر رضا فتوحی قزوینی (استاد بازنشسته دانشگاه گیلان)، دکتر مختار حیدری (دانشیار گروه علوم و مهندسی باغبانی - دانشگاه علوم کشاورزی و منابع طبیعی خوزستان) و دکتر سمانه اسدی صنم (استادیار مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور) با همکاری مشترک پژوهشکده مرکبات و میوه‌های نیمه‌گرمسیری و دانشگاه کشاورزی و منابع طبیعی رامین خوزستان، منتشر شد. مطالعات علمی این کتاب نشان می‌دهد که زیتون، این درخت باغی و دارویی با ارزش به دلیل ویژگی‌های منحصر به فردی چون تحمل تنش خشکی می‌تواند در بسیاری از مناطق ایران که برای کشت سایر محصولات مناسب نیست، با موفقیت کشت شود. عصاره برگ درخت زیتون با داشتن ترکیب فنلی فعال "اولئوروپین" دارای خواص ضداسیدانی، ضد التهابی، ضد میکروبی، کاهش دهنده قند خون، فشار خون، کلسترول، جلوگیری از لخته شدن خون، پاک کننده دهان، درمان عفونت‌های دستگاه ادراری و اسهال می‌باشد. این ویژگی‌ها، زیتون را به عنوان یکی از محصولات باغی مهم برای تامین روغن خوراکی کشور و یک گیاه دارویی مهم در صنعت دارویی، غذایی، آرایشی - بهداشتی و دام و طیور کشور معرفی می‌کند. این کتاب شامل ۱۱ فصل جامع است که به بررسی تمامی جنبه‌های مرتبط با زیتون می‌پردازد؛ سر فصل‌های این کتاب شامل فصل اول: تاریخچه و اهمیت اقتصادی زیتون، فصل دوم: رده‌بندی گیاه‌شناسی و مورفولوژی زیتون، فصل سوم: مورفولوژی، فیزیولوژی و بیولوژی گلدهی و میوه‌دهی زیتون، فصل چهارم: ازدیاد زیتون، فصل پنجم: ارقام مختلف زیتون در ایران و جهان، فصل ششم: به‌نژادی و بهبود ژنتیکی زیتون، فصل هفتم: طراحی باغ، تربیت و هرس درختان زیتون، فصل هشتم: تغذیه و نقش عناصر غذایی در درختان زیتون، فصل نهم: فیزیولوژی تحمل تنش در درختان زیتون، فصل دهم: مدیریت کنترل علف‌های هرز، آفات و بیماری‌ها و فصل یازدهم: برداشت، نگهداری و فرآوری میوه‌های زیتون می‌باشد. در قسمت‌هایی از این کتاب آمده است، زیتون به عنوان یکی از کهن‌ترین درختان جهان معرفی شده که کشت آن به دوران پیش از تاریخ مکتوب بازمی‌گردد. زیتون از نواحی سوریه و فلسطین منشأ گرفته و سپس به شمال آفریقا منتقل شده است. در بخشی از کتاب به نقش تاریخی منطقه الموت قزوین در تولید روغن زیتون حدود هزار سال پیش اشاره شده است.

برگزاری جلسه ارزشیابی عملکرد سال ۱۴۰۲ مؤسسه

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، جلسه ارزشیابی عملکرد ۱۴۰۲ این مؤسسه در نشست با حضور حسن علیپور، مدیرکل دفتر نظارت و ارزشیابی سازمان و هیئت همراه، علی علیزاده، رئیس مؤسسه، معاونین و رؤسای بخش‌های تحقیقاتی و اداری- مالی، شنبه مورخ ۲۶ آبان، در محل سالن جلسات اداری- مالی برگزار شد.

در این جلسه، رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور ضمن خیر مقدم به حضار، از ابتکاری که سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در برگزاری این‌گونه جلسات به منظور بررسی و ارزشیابی عملکرد مؤسسات و مراکز تحقیقاتی به کار گرفته، استقبال کرد و افزود: وقتی مؤسسات احساس کنند که در مقطعی از سال مورد ارزیابی قرار می‌گیرند، قطعاً با انگیزه و تلاش بیشتری، فعالیت‌های خود را به انجام می‌رسانند.

وی ضمن اشاره به پایش‌های بلند مدتی که در حوزه‌های منابع طبیعی، در دنیا وجود دارد اظهار داشت: مواردی از جمله: طرح‌های تحقیقاتی بلندمدت، اکوانفورماتیک و هوش مصنوعی از موضوعاتی هستند که در این مؤسسه، به طور جدی در حال پیگیری می‌باشند.

علیزاده با اشاره به اینکه مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، علاوه بر فعالیت‌های علمی، به فعالیت‌های توسعه‌ای نیز توجه کرده است افزود: راه اندازی و تجهیز نرم افزاری و سخت افزاری مرکز رشد این مؤسسه به طور جدی، مورد پیگیری قرار دارد.

در ادامه جلسه، خسرو ثاقب طالبی، معاون پژوهش، فناوری و انتقال یافته‌ها و مسعود محمودیان، معاون اداری، مالی و پشتیبانی مؤسسه، گزارشات عملکرد سال ۱۴۰۲ حوزه معاونت مربوطه را ارائه و به پرسش‌های مطرح شده پاسخ دادند.

علیزاده پس از ارائه گزارش‌های مورد اشاره و موضوعات و سؤال‌های مطرح شده از سوی مدیرکل دفتر نظارت و ارزشیابی سازمان و هیئت همراه،

اظهار داشت: نقد عملکرد مؤسسه از سوی تیم محترم ارزیابی سازمان، موجب اصلاح نواقص عملکرد مؤسسه خواهد شد.

وی درخصوص موضوع تولید بذر افزود به دنبال محاط بذری هستیم که بیشترین تنوع بذری را داشته باشند.

رئیس مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در بخش دیگری از سخنان خود با اشاره به تشکیل شورای راهبردی منابع طبیعی ابراز امیدواری کرد که جلسات این شورا به طور منظم برقرار شود. وی ادامه داد: بسیاری از بخش‌های تحقیقاتی این مؤسسه، تعامل خوبی با سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور دارند که البته انتظار ما، بیش از این است.

وی در انتهای سخنان خود ابراز امیدواری کرد موضوع نهضت مردمی کاشت یک میلیارد درخت، با تصمیم وزیر محترم جهاد کشاورزی، تعیین تکلیف شود.

گفتنی است، تیم ارزیابی سازمان تات، پس از اتمام جلسه، با همراهی معاونین و رؤسای بخش‌های تحقیقاتی، از جشنواره گل‌های داودی و برخی رویشگاه‌های باغ گیاه‌شناسی ملی ایران بازدید به عمل آورد.

سومین جلسه مشترک کمیته تغییر اقلیم، با حضور کارشناسان

مرکز بین‌المللی مدیریت جامع حوزه آبخیز و منابع زیستی در

مناطق خشک و نیمه‌خشک، در بخش تحقیقات بیابان

روز چهارشنبه، مورخ ۱۶ آبان ماه ۱۴۰۳، بخش تحقیقات بیابان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور میزبان کارشناسان مرکز بین‌المللی مدیریت جامع حوزه آبخیز و منابع زیستی در مناطق خشک و نیمه‌خشک بود تا مجری برگزاری سومین جلسه کمیته مشترک تغییر اقلیم باشد. در این جلسه که با خوش آمدگویی و ابراز امیدواری آقای دکتر خسروشاهی برای تقویت هم افزایی بخش تحقیقات با سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور آغاز گردید چارچوب ارائه پروپوزال برای "بررسی روند انتشار کربن، اثرات تخریب منابع طبیعی و سیاست‌های کاهش انتشار و راهبردهای سازگاری با تغییر اقلیم" مورد بحث و بررسی قرار گرفت.

دکتر جعفریان معاون مرکز بین‌المللی مدیریت جامع حوزه آبخیز و منابع زیستی در مناطق خشک و نیمه‌خشک، ضمن معرفی مؤسسه تحقیقات

هرباریوم اصفهان؛ گنجینه‌ای از تنوع زیستی ایران

هرباریوم مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان، با قدمتی بیش از ۴۰ سال، به عنوان یکی از معتبرترین هرباریوم‌های کشور شناخته می‌شود. این مرکز، با نگهداری بالغ بر ۲۰ هزار نمونه گیاهی، به مرجع مهمی برای پژوهش‌های علمی و حفاظت از تنوع زیستی تبدیل شده است. به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به نقل از ایرنا، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات منابع طبیعی مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان روز یکشنبه در گفت و گو با خبرنگار ایرنا، با تأکید بر سابقه چهل ساله هرباریوم مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان افزود: این مرکز حاوی بیش از ۲۰ هزار نمونه گیاهی است که شامل ۱۵۰ تیره، ۶۸۰ جنس و بیش از ۲۲۰۰ گونه به‌عنوان یکی از هرباریوم‌های مهم کشور محسوب می‌شود. آزاده اخوان ادامه داد: نمونه‌های گیاهی جمع‌آوری شده مربوط به استان‌های اصفهان، چهارمحال و بختیاری، مرکزی، یزد و دیگر استان‌ها هستند که ۸۰ درصد این نمونه‌ها از استان اصفهان و ۲۰ درصد از دیگر استان‌ها جمع‌آوری شده‌اند. وی افزود: هر نمونه هرباریومی سندی است که نشان‌دهنده وجود یک گونه در یک منطقه خاص جغرافیایی است و به‌عنوان مرجع برای تمامی تحقیقات علمی نیز محسوب می‌شود. اخوان با اشاره به فرآیند جمع‌آوری گیاهان، بهترین زمان برای این کار را فصل بهار و تابستان، به‌ویژه هنگام گل‌دهی و میوه‌دهی اعلام کرد و گفت: در این فرایند باید توجه داشت که گیاهان از زیستگاه‌های طبیعی جمع‌آوری شوند و تمامی اجزای مهم مانند برگ، ساقه، گل و میوه در شرایط سالم و شاداب جمع‌آوری شوند. عضو هیئت علمی بخش تحقیقات منابع طبیعی اصفهان در ادامه، به روش‌های خشک‌کردن و نگهداری نمونه‌ها اشاره کرد و توضیح داد: این فرایند باید به دقت انجام شود و گیاهان جمع‌آوری شده باید سریع پرس شوند تا از پژمردگی آنها جلوگیری شود. آنها را بین صفحات کاغذ جاذب رطوبت مانند روزنامه، تحت فشار قرار می‌دهند. این کاغذها باید به‌طور مرتب تعویض شوند تا از کپک‌زدگی جلوگیری شود. وی همچنین تأکید کرد: نمونه‌ها باید در مکانی خشک و خنک با جریان هوای مناسب نگهداری شوند و پس از خشک شدن، بر روی مقوا چسبانده و با برچسب‌هایی شامل نام علمی، تاریخ و محل جمع‌آوری و سایر اطلاعات ذخیره شوند. اخوان

جنگل‌ها و مراتع کشور به عنوان قطب اصلی تحقیقات منابع طبیعی، ارزیابی، شناسایی و راهبردهای کاهش انتشار کربن و سازگاری با تغییر اقلیم را سه رکن اساسی در این مطالعات عنوان نموده و ابراز امیدواری کرد نتایج مطالعات بتواند در معرفی جایگاه بخش منابع طبیعی در کمیته تغییر اقلیم وزارتخانه متبوع و کارگروه ملی تغییر اقلیم کشور در سازمان حفاظت از محیط زیست کشور موثر واقع گردد. ایشان همچنین بر استفاده از تمام ظرفیت‌های بخش‌های مختلف تحقیقاتی مؤسسه در این مطالعه تأکید نمودند.

آقای دکتر رضوی سلیم، هماهنگ کننده کمیته تغییر اقلیم در بخش منابع طبیعی، ضمن ابراز خرسندی از همکاری مشترک با مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع کشور، کمبود مستندات علمی در خصوص اقدامات انجام گرفته در زمینه تعدیل اثرات تغییر اقلیم را یکی از چالش‌های پیش روی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور برای انعکاس این اقدامات در سطح مجامع بین‌المللی عنوان نموده و ابراز امیدواری نمودند نتایج این مطالعات بتواند چالش‌های موجود را تا حد زیادی مرتفع سازد.

در ادامه خانم دکتر سمانه رضوی زاده، نماینده مؤسسه در کمیته تغییر اقلیم، گزارش کاملی از اقدامات مؤسسه در زمینه تدوین پروپوزال و دست‌اندرکاران طرح ارائه نموده و بر استفاده از ظرفیت‌های بخش‌های مختلف تحقیقاتی تأکید نمودند.

آقای دکتر آریان، عضو هیئت علمی بخش تحقیقات بیابان، ضمن اشاره به تجارب ملی و بین‌المللی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور در زمینه اجرای پروژه‌های متعدد مقابله با بیابان‌زایی و ترسیب کربن، توجه به ظرفیت‌های موجود و ارائه یک چارچوب قابل اجرا در زمینه کاهش انتشار کربن و سازگاری با تغییر اقلیم را ضروری دانسته و به مطالعات انجام گرفته در این زمینه در بخش اجرا و تحقیقات اشاره نمودند.

در پایان آقای دکتر خسروشاهی ضمن جمع‌بندی مطالب ارائه شده، کمیته تغییر اقلیم را ظرفیت مناسبی برای بکارگیری یافته‌های مختلف تحقیقاتی در تدوین راهبردها و سیاست‌های اجرایی در بخش منابع طبیعی عنوان نموده و بر تهیه یک پروپوزال کامل که بتواند تمام مباحث مطرح شده در چند جلسه برگزار شده را در بر گیرد تأکید نمودند. همچنین ایشان مقرر نمود تا پایان آبان ماه پیش‌نویس پروپوزال تهیه و برای بحث و تبادل نظر به کمیته تغییر اقلیم سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور ارسال گردد.

ضرورت پارادایم شیفت (افق گشایی) از "حاکمیت به" حکمروایی"

در مدیریت منابع طبیعی

عضو هیئت علمی بخش تحقیقات بیابان در دوره آموزشی "حکمروایی منابع طبیعی" که در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور در تاریخ ۸ لغایت ۹ آبان ماه برگزار گردید بر ضرورت پارادایم شیفت (افق گشایی) از "حاکمیت منابع طبیعی" به "حکمروایی منابع طبیعی" تاکید نمود. دکتر آریان ضمن اشاره به تاریخچه مدیریت منابع طبیعی تجدیدشوند از گذشته تاکنون در سطح جهان و ایران، حکمروایی خوب (Good Governance) را که تحت عناوین حکمرانی، زمامداری و نظام تدبیر نیز از آن یاد می شود، الگوی توزیع قدرت بین سه بخش حاکمیت، جامعه مدنی و بخش خصوصی تعریف نموده و مطابق با تعریف سازمان ملل اضافه نمود: حکمروایی خوب مجموعه ای از اقدامات فردی، نهادی، عمومی و خصوصی برای برنامه ریزی و اداره مشترک امور است و فرایند مستمری از ایجاد تفاهم میان منافع متفاوت و متضاد است که در قالب اقدامات مشارکتی و سازگار حرکت می کند و شامل نهادهای رسمی (که برای رعایت قانون قدرت یافته اند) و ترتیبات غیررسمی و سرمایه اجتماعی شهروندان است. ایشان در بیان تفاوت بین حاکمیت و حکمروایی افزودند در شرایطی که عوامل تاثیرگذار تنها در دست یک بازیگر نیست و تعداد زیادی از دست اندرکاران و ذینفعان با توانایی ها، نیازها و علایق متفاوت نقش آفرینی می کنند حاکمیت یا مدیریت دولتی که تنها توسط یک نهاد یا سازمان اعمال شده و آن نهاد به تنهایی، مسئول قضاوت درباره اولویت و منافع سایر دست اندرکاران است، به نتایج مورد انتظار دست نخواهد یافت و موفقیت های به دست آمده نیز با صرف هزینه های زیاد همراه است. در مقابل حکمروایی خوب به دنبال پیاده سازی یک فرایند مشارکتی در تمام مراحل تصمیم سازی، تصمیم گیری، اجراء، نظارت و بهره برداری امور است که در آن نقش، منافع و شبکه روابط ذینفعان و دست اندرکاران دیده می شود. آریان در ادامه به تبیین شاخص های حکمروایی خوب شامل حاکمیت قانون، مشارکت، کارایی و اثربخشی، اجماع محوری، عدالت جویی، مسئولیت پذیری و شفافیت پرداخته و افزود لازمه تحلیل حکمروایی در هر حوزه ای (خاک، آب، جنگل، مرتع، کشاورزی، تحقیقات و ...) پاسخ به این سوالات است: در حوزه مورد نظر چه کسی (حقیقی یا حقوقی) تصمیم می گیرد؟ در باره چه چیزهایی تصمیم می گیرد؟ چه اختیاراتی دارد؟ چه مسئولیت هایی در قبال این تصمیمات دارد؟ بر چه مبنایی تصمیم می گیرد؟ نتایج تصمیمات چگونه و بر مبنای چه داده هایی ارزیابی و سنجس می شود؟ پاداش و عقوبت ناشی از تصمیمات چه هست؟ آن ها که موضوع حکمروایی هستند چه جایگاه و نقشی در تصمیم گیری های آن نهاد دارند؟ نهاد مورد نظر چگونه نسبت به ضرورت تغییر واکنش نشان می دهد؟

درخصوص دیجیتال سازی نمونه های هرباریوم مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان گفت: تا کنون تصویر ۶ هزار نمونه هرباریومی تهیه و اطلاعات کامل آنها در فایل اکسل ثبت شده است و این کار به ما کمک می کند تا به راحتی به اطلاعات و مستندات، دسترسی داشته باشیم. این محقق اصفهانی یکی از گونه های گیاهی که اخیراً از استان اصفهان و به عنوان گونه جدید برای دنیا کشف شده را اعلام کرد و گفت: این گونه گیاهی به نام * Astragalus lignipes Akhavan & Maassoumi یک گونه از خانواده باقلانیان) است که به دلیل ویژگی های منحصر به فردش از جمله ساختار مورفولوژیک خاص و تحلیل های مولکولی، شناسایی شده است. وی توضیح داد: این گونه، در طی فصول رویشی سال های اخیر، از شهرستان فریدونشهر در ارتفاع ۲۶۰۰ متری جمع آوری و در هرباریوم مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی استان اصفهان مورد بررسی قرار گرفت. این گیاه از نظر صفات مورفولوژی به عنوان گونه جدید تشخیص داده شد. سپس با همکاری مؤسسه تحقیقاتی ژنتیک گیاهی و گیاهان زراعی (IPK) آلمان، تعدادی از ژن های هسته ای و کلروپلاستی این گیاه تعیین توالی شد. پس از آنالیز داده های مولکولی و مقایسه و تعیین روابط این گیاه با ۲۴ گونه از گیاهان خویشاوند و مشابه، معرفی آن به عنوان گونه جدید در دنیا مورد تأیید قرار گرفت. این گیاه، به دلیل پراکندگی جغرافیایی محدود و جمعیت های اندک، جزو گونه های نادر کشور محسوب می شود و بر اساس معیارهای IUCN (فهرست سرخ گونه ها) یا غنی ترین مرجع بررسی وضعیت حفاظت گونه های زنده در دنیا، به عنوان "گونه در معرض خطر انقراض" طبقه بندی شده است. اخوان با نگرانی از تأثیر تغییرات اقلیمی بر گیاهان و انقراض گونه هایی که هنوز شناسایی نشده اند، گفت: یکی از چالش های اصلی ما در این پروژه، محدودیت سرمایه گذاری و کمبود بودجه برای حفاظت و نگهداری از نمونه های گیاهی است. وی در پایان افزود: اکنون مرکز تحقیقات کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان در راستای تحولات نوین جهانی، دیجیتال سازی هرباریوم را در دستور کار دارد که این امر مستلزم حمایت های مالی و معنوی است تا بتوانیم به حفظ و توسعه این گنجینه های ارزشمند ادامه دهیم. اخوان ادامه داد: حفظ، توسعه و بهره برداری صحیح از مجموعه هرباریوم های ایران، نیازمند همکاری و حمایت های پایدار مسئولان است؛ زیرا این مراکز می توانند به عنوان منابع با ارزشی برای پژوهش های آینده و حفظ تنوع زیستی کشور ایفای نقش کنند. این محقق اصفهانی تأکید کرد: با اندکی حمایت، می توانیم این گنجینه ها را به یک سرمایه ملی تبدیل کنیم که نه تنها برای کشور، بلکه برای بشریت نیز ارزشمند خواهد بود.

پایش و ارزیابی پروژه‌های اجرایی زراعت چوب در استان البرز

با شروع طرح ملی توسعه زراعت چوب در کشور، یکی از وظایف ادارات کل منابع طبیعی استان‌ها توزیع نهال‌های اصلاح شده و شناسنامه‌دار صنوبر میان بهره‌برداران و تولیدکنندگان چوب در مناطق مستعد می‌باشد. در راستای همکاری‌های متقابل بین بخش تحقیقات صنوبر و درختان سریع‌ال رشد با ادارات کل منابع طبیعی استان‌ها، روز چهارشنبه ۱۶ آبان ماه ۱۴۰۳، تعدادی از اعضای هیات علمی بخش تحقیقات صنوبر و درختان سریع‌ال رشد و بخش تحقیقات حفاظت و حمایت موسسه، به همراه مدیران و کارشناسان اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان البرز، از تعدادی عرصه صنوبرکاری مردمی، که با توزیع نهال اصلاح شده صنوبر نیگرا توسط اداره کل منابع طبیعی استان کاشته شده بودند، بازدید بعمل آمد. در این برنامه از عرصه‌های صنوبرکاری که از سال ۱۴۰۰ تا ۱۴۰۱ زیر کشت قرار گرفته بودند در مناطق اسماعیل‌آباد شورقلعه، عرب‌آباد، زکی‌آباد و اوغلان‌تپه بازدید شد. در این بازدید کلیه عرصه‌های کاشته شده به لحاظ وضعیت داشت و نگهداری شامل آبیاری، تغذیه خاک، آفات و بیماری‌ها، کنترل علف‌های هرز و غیره مورد ارزیابی قرار گرفت و کارشناسان بخش‌های تحقیقاتی و اجرایی در کنار بهره‌برداران به ارائه مشاوره و راهکارهای علمی لازم برای دستیابی به نتایج موفقیت‌آمیز پرداختند. در مناطقی که خاک مناسب و آبیاری منظم داشتند وضعیت رویشی درختان صنوبر بسیار خوب و آثار حمله آفات و بیماری‌ها و خشکیدگی پایه‌ها مشاهده نشد. برعکس در یک منطقه بدلیل آبیاری نامنظم در فصل گرما و عدم توجه به اصول مربوط به آماده‌سازی عرصه، زهکشی، تغذیه خاک و عدم رعایت فاصله کاشت مناسب، با وجود استفاده از نهال‌های اصلاح شده و مرغوب، درختان دچار حمله آفات بویژه آفات چوب‌خوار شده بودند. پس از بازدید در جلسه مشترک پیشنهاد شد محققین بخش‌های تحقیقاتی قبل از اجرای پروژه‌های زراعت چوب در عرصه‌های بخش خصوصی یا دولتی ضمن بازدید از عرصه، مشاوره‌های لازم را به بهره‌برداران ارائه نموده و در صورت لزوم موضوعات تحقیقاتی کاربردی را با همکاری بخش اجرا در قالب پروژه‌های تحقیقاتی اجرا نمایند. در این صورت ضمن راهنمایی‌های لازم در خصوص موارد کاشت و داشت به بهره‌برداران، از دستاوردهای تحقیقاتی بدست آمده نیز می‌توان در عرصه استفاده نمود.

شرکت محققین بانک ژن منابع طبیعی ایران در دومین کنفرانس بین المللی علوم و فناوری بذر ایران (SEED 2024)

دومین کنفرانس بین المللی علوم و فناوری بذر ایران (SEED 2024) ۲۰۲۴ (۱۶ تا ۱۸ آبان ۱۴۰۳ در دانشکده علوم و مهندسی کشاورزی دانشگاه رازی ایران با همکاری دانشگاه القاسم گرین عراق برگزار شد. هشت نفر از اعضای هیات علمی دانشگاه القاسم گرین عراق در این کنگره حاضر شدند. بانک ژن منابع طبیعی ایران با دو نفر از اعضای هیات علمی در این کنگره شرکت نمود. موضوعات کنفرانس شامل بیولوژی بذر (فیزیولوژی، اکولوژی، بیوشیمی، ژنتیک، ...)، سلامت بذر، تکنولوژی بذر، تولید و فرآوری بذر، کنترل بذر، صدور گواهینامه و ثبت، صنعت بذر و اقتصاد (کارآفرینی، حمایت، حق امتیاز، بازاریابی، زنجیره ارزش، خوشه صنعتی و تجاری سازی بود. در این کنگره ۹۰ پوستر و ۲۲ سخنرانی کلیدی ارائه شد که شامل ۱۰ سخنران از کشورهای اسکاتلند، دانمارک، روسیه، هلند، پاکستان، هند، ترکیه، چین، عراق و آرژانتین و ۱۲ سخنران از ایران بودند. از موسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، دو نفر با ارائه سخنرانی کلیدی و دو نفر با ارائه پوستر شرکت نمودند. از اعضای هیات علمی بانک ژن منابع طبیعی ایران خانم‌ها دکتر پروین صالحی شانجانی و دکتر حمیده جوادی در این کنفرانس شرکت کردند. دکتر صالحی با ارائه سخنرانی کلیدی "چالش‌ها و استراتژی‌های فعلی جمع‌آوری بذر گونه‌های بومی برای حفاظت" به بحث گذاردند که با استقبال حضار روبرو شد. دکتر صالحی به جنبه‌های کلیدی جمع‌آوری بذر پرداختند و اشاره کردند که این فرایند شامل موارد زیر است: ویژگی گونه‌ها، عوامل قانونی و هدف از جمع‌آوری، عواملی هستند بر تصمیم‌گیری‌ها در مورد زمان و مکان جمع‌آوری و تعداد بذری که باید جمع‌آوری شوند، تأثیر می‌گذارد. اطمینان از آسیب نرساندن به جمعیت گیاهان کمیاب وحشی، اولویت اخلاقی مجموعه‌داران است. جمع‌آوری تنوع ژنتیکی که نماینده جمعیت باشد، به تعداد افراد و تعداد جمعیت‌هایی را که برای جمع‌آوری هدف قرار می‌گیرند، وابسته است. مستندسازی دقیق برای افزایش ارزش مجموعه حفاظتی ضروری است. خانم دکتر صالحی عضو دو پنل بودند که سخنرانانی از کشورهای ایران، دانمارک، روسیه، هلند، چین و عراق جنبه‌های مختلفی از تکنولوژی بذر را به بحث گذاردند. خانم دکتر حمیده جوادی دیگر عضو هیات علمی بانک ژن منابع طبیعی ایران با ارائه دو پوستر در زمینه اثرات تیمارهای مختلف بر جوانه‌زنی بذر گیاه قدومه و ختمی و نیز نحوه پایش بذر ذخیره شده در بانک ژن با عناوین زیر در این کنگره شرکت نمودند:

۱- The effect of different treatments on germination of

Alyssum and Althaea seeds

۲- How seeds are monitored in the gene bank

رویشگاه جنگلی بادام وحشی کره‌بس در استان چهارمحال و

بختیاری

محمد کاظم پارساپور ۱، یعقوب ایران‌منش ۲

۱. پژوهشگر پسادکتری، بخش تحقیقات منابع طبیعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی چهارمحال و بختیاری
۲. عضو هیئت‌علمی، بخش تحقیقات منابع طبیعی، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی اصفهان

گرچه جنگل‌های حوزه رویشی زاگرس در زمره جنگل‌های تجاری با نقش تولید چوب صنعتی به‌شمار نمی‌روند، اما از نظر مسائل محیط-زیستی، پایداری منابع آب و خاک، پناهگاه حیات وحش، تولید اکسیژن، ترسیب کربن و سایر خدمات اکوسیستمی نقش انکارناپذیری در پایداری بوم‌سازگان و معیشت ساکنان این مناطق ایفا می‌کنند. این جنگل‌ها برخلاف جنگل‌های هیرکانی که در بسیاری از مناطق به‌صورت انبوه و فشرده دیده می‌شوند، به‌تقریب پراکنده و تنک هستند و بیشتر از گونه‌های بلوط و سایر گونه‌های همراه آن مانند بنه، محلب، داغداغان، گلایی وحشی، کیکم، ارس، شن، انواع بادام وحشی و غیره تشکیل شده‌اند. طی دهه‌های اخیر، سطح و کیفیت این جنگل‌ها به‌دلیل بهره‌برداری‌های غیراصولی و تخریب‌های متمادی، کاهش پیدا کرده است، بنابراین احیا جنگل‌های زاگرس از ضروریات است.

بادام وحشی با دامنه اکولوژیک وسیع و تنوع ژنتیکی زیاد، یکی از رستنی‌های پیشگام برای احیا و غنی‌سازی جنگل‌های زاگرس به‌شمار می‌رود. گونه‌های مختلف این جنس در بخش کوهستانی منطقه ایرانی-تورانی در مرکز، شرق و غرب کشور گسترش یافته‌اند. از ۳۶ گونه بادام که در دنیا وجود دارد، ۳۲ گونه آن در ایران شناسایی و ۱۲ گونه در منطقه زاگرس مرکزی پراکنش دارند.

رویشگاه جنگلی کره‌بس

این رویشگاه، با مساحت ۷/۵۰۶ هکتار در شهرستان خان‌میرزا از توابع استان چهارمحال و بختیاری، در ۶۰ کیلومتری جنوب شهرستان بروجن و

۱۱۰ کیلومتری جنوب غرب مرکز استان (شهرکرد) و در حدفاصل طول شرقی "۹' ۱۰' ۵۱" تا "۴۲' ۱۲' ۵۱" و عرض شمالی "۵۸' ۳۲' ۳۱" تا "۴۵' ۳۵' ۳۱" قرار دارد و یکی از مهم‌ترین و بارزترین رویشگاه‌های طبیعی و منحصربه‌فرد بادام جنگلی در این استان است (شکل‌های ۱ تا ۳). میانگین بارندگی سالانه منطقه ۹/۵۸۴ میلی‌متر، میانگین درجه حرارت سالانه ۱۰ درجه سانتیگراد، بیشترین درجه حرارت روزانه ۵/۳۱ درجه سانتیگراد (مردادماه) و کمترین درجه حرارت روزانه ۵/۱۰- درجه سانتیگراد (دی‌ماه) است. همچنین، تعداد روزهای خشک سال در منطقه مورد مطالعه، ۱۲۰ روز است (اوایل خرداد تا پایان شهریور). این منطقه جنگلی به‌دلیل شرایط اقلیمی مناسب و تنوع زیستی غنی، میزبان ۴ گونه اصلی بادام وحشی (*P. arabica*, *P. elaeagnifolia*, *P. haussknechtii*, *P. scoparia*) و گونه‌های *P. scoparia* و *P. elaeagnifolia* است. گونه‌های *P. arabica* به‌دلیل حساسیت کمتر نسبت به تغییرات محیطی و ایمنی بیشتر نسبت به آفات، بیماری و خشکیدگی، سازگاری زیادی با شرایط خاص زاگرس دارند و در عرصه‌های وسیعی حضور دارند، ولی گونه‌های *P. haussknechtii* و *P. elaeagnifolia* حساس‌تر هستند و در مناطقی که رطوبت و عمق خاک بیشتر و دما کمتر است، گسترش یافته‌اند. در مجموع، می‌توان گفت این گروه از بادام‌ها، قابلیت کشت زیادی دارند و تمام مناطق جنگلی استان، اعم از جنگل‌های بلوط، بنه، بادام و ارس‌زارها برای استقرار و کشت این گونه‌ها کاملاً مناسب هستند.

این رویشگاه، نقش مهمی در حفظ تعادل اکولوژیکی و اقتصادی منطقه ایفا می‌کند. با این‌حال، توسعه صنعتی و فعالیت‌های انسانی به‌ویژه احداث سنگ‌شکن‌ها، تهدیدی جدی برای این اکوسیستم منحصربه‌فرد است (شکل ۴). این اثرات شامل تخریب مستقیم پوشش گیاهی، تغییرات زیستگاه، کاهش کیفیت خاک و آب و کاهش تنوع زیستی است. حفظ این رویشگاه بارزش، نه‌تنها به‌دلیل مسائل محیط-زیستی، بلکه به‌دلیل ارزش‌های اقتصادی و فرهنگی، بسیار حائز اهمیت است؛ بنابراین، اقدامات مدیریتی فوری و جلب مشارکت جوامع محلی به‌منظور مقابله با تهدیدات ناشی از فعالیت‌های مخرب انسانی، جلوگیری از گسترش تخریب و حفظ این میراث طبیعی ارزشمند برای نسل‌های آینده ضروری است.

ابعاد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی پروژه‌های مقابله با بیابان‌زایی در کشور

عضو هیئت علمی بخش تحقیقات بیابان مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور طی یادداشتی علمی که در اختیار روابط عمومی این مؤسسه قرار گرفت، ضمن ارائه تحلیل کلی از عملکرد اقدامات مقابله با بیابان‌زایی با هدف کنترل شن‌های روان و مهار گرد و غبار در ایران، به تشریح و بررسی کارکردهای اجتماعی، اقتصادی، محیط زیستی و ارزش اقتصادی این اقدامات پرداخت.

قاسمی آریان، در این یادداشت آورده است:

باد و طوفان، اگرچه رخدادهایی طبیعی بوده و از گذشته‌های دور تاکنون، همواره فرصتی برای تولید و ذخیره انرژی پاک به حساب آمده‌اند، اما امروزه با همراه نمودن میهمان ناخوانده‌ای به نام گرد و غبار و شن‌های روان، به تهدیدی جدی برای امنیت ملی و غذایی کشورها تبدیل شده‌اند. پیامدهای مخرب این رخدادها در سه بعد اجتماعی، اقتصادی و محیط زیستی قابل بررسی است. از جمله این پیامدها می‌توان به تأثیر بر بهداشت و سلامت انسان‌ها، تعطیلی رسمی نهادها، از بین رفتن فرصت‌های شغلی و همچنین خسارات گسترده به کمیت و کیفیت محصولات زراعی، صنایع، خطوط مواصلاتی و راه‌آهن، فرودگاه‌ها و سایر تأسیسات زیربنایی اشاره کرد. اگرچه پرداختن جدی به مسئله حمل‌شن‌های روان و گرد و غبار، مستلزم توجه به تمام ابعاد حکمرانی منابع طبیعی و مدیریت پایدار سرزمین است اما در درجه اول آنچه منجر به برهم زدن پایداری خاکدانه، تخریب ساختمان و کاستن از سرعت آستانه فرسایش خاک می‌شود زوال پوشش گیاهی است که متعاقباً با کاهش زبری سطح زمین، سرعت باد را تشدید می‌کند. از سوی دیگر، سیستم ریشه گیاهان، ذرات خاک را به هم چسبیده نگه داشته و با ایجاد سایه، رطوبت خاک را به طور موقت افزایش می‌دهد و بدین ترتیب قشر سطحی خاک را تثبیت و از حرکت باز می‌دارد. سال ۱۳۳۸ اقدامات در زمینه توسعه پوشش گیاهی با هدف مقابله با بیابان‌زایی و کنترل فرسایش باد، شروع شد که با کشت گونه تاغ، "روستای حارث آباد" سبزوار از خطر مدفون شدن زیر شن‌های روان در امان ماند. این موفقیت به توسعه فرارگاه‌های عملیاتی و استقرار ایستگاه‌های تثبیت شن‌های روان در مناطق تحت خسارت فرسایش بادی کشور انجامید و در ادامه، مطالعه و شناسایی مناطق مبتلا به فرسایش بادی و کانون‌های بحرانی گرد و غبار انجام گرفت. در همین راستا تهیه برنامه اقدام ملی مقابله با بیابان‌زایی و کاهش اثرات خشکسالی، برنامه مدیریت مناطق

بیابانی و طرح تعیین شاخص‌ها و معیارهای بیابان‌زایی و کالیبراسیون آن‌ها و عضویت ایران در کنوانسیون بین‌المللی مقابله با بیابان‌زایی از دیگر اقدامات مهم بوده است. در این میان، موضوع مشارکت اجتماعات محلی، اگرچه از ابتدا جزو راهبردهای اجرایی سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری بوده است اما با ابتکار عمل این سازمان در اجرای پروژه‌های مشترک با نهادهای بین‌المللی از جمله دفتر برنامه عمران ملل متحد (UNDP) و دفتر خوار و بار کشاورزی ملل متحد (FAO)، شکل جدی تری به خود گرفت و به ارائه یک الگوی مشارکت اجتماعات محلی در پروژه‌های مقابله با بیابان‌زایی، منتهی شد. سطح اقدامات اجرایی طرح‌های توسعه پوشش گیاهی را به تفکیک برنامه‌های توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی کشور نشان می‌دهد. نهالکاری یکی از اقدامات مهم در این زمینه بوده که منجر به توسعه حدود دو میلیون هکتار جنگل‌های دست کاشت بیابانی شده است. لازم به ذکر است که عملیات توسعه پوشش گیاهی، تنها محدود به اقدامات مقابله با بیابان‌زایی توسط دفتر امور بیابان نبوده، بلکه سایر دفاتر مرتبط در سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری و در سطحی بالاتر در وزارت جهاد کشاورزی و وزارت کشور نیز اقدامات وسیعی در سطح کشور به مرحله انجام رسیده است مطالعات متعدد در اقصی نقاط جهان حکایت از این واقعیت مهم دارد که زوال پوشش گیاهی به عنوان مهمترین عامل بروز و تشدید پدیده گرد و غبار، ناشی از بهره‌برداری‌های نابخردانه انسان و تغییر اقلیم بوده است. مجموعه این مطالعات، بالا بردن آگاهی مردم و مدیران را از خطرات تخریب پوشش گیاهی، امری ضروری دانسته‌اند. در همین زمینه این نوشتار بر آن بوده تا نقش، اهمیت و ارزش اقتصادی پوشش گیاهی را در کنترل شن‌های روان و مهار گرد و غبار، برای یکی از پایلوت‌های توسعه پوشش گیاهی در مناطق بیابانی به تصویر کشد. قلمرو مکانی تحقیق، شهر "سه قلعه" بوده که در فاصله ۲۴ کیلومتری جنوب غرب شهرستان سراپان و ۵۲ کیلومتری جنوب شرق شهرستان فردوس در استان خراسان جنوبی قرار دارد که به شدت متأثر از پدیده گرد و غبار و هجوم شن‌های روان است. چنانچه برخی بومیان معتقدند نام منطقه نیز برگرفته از تأثیر همین پدیده است به طوری که در اثر حمل‌شن‌های روان در گذشته، دوبار این قلعه، زیر شن مدفون شده و برای بار سوم پا گرفته است و به همین خاطر آن را سه قلعه خوانده‌اند. اقداماتی که در زمینه توسعه پوشش گیاهی از دهه پنجاه در این منطقه انجام گرفته، اثرات اجتماعی، اقتصادی و اکولوژیکی مؤثری به همراه داشته است. از آنجا که امروزه بررسی اثرات و تعیین ارزش کالا و خدمات اکوسیستمی، از اهمیت و جایگاه ویژه‌ای در ابعاد محلی، ملی و بین‌المللی برخوردار است در تحقیقی تحت عنوان "ارزیابی و ارزشگذاری اقتصادی کالا و خدمات اکوسیستمی پروژه‌های مقابله با بیابان‌زایی" که در منطقه سه قلعه سراپان در استان خراسان جنوبی انجام گرفت ۴۰ کارکرد اجتماعی - اقتصادی، اکولوژیکی (تولیدی و تنظیمی) طرح‌های توسعه پوشش گیاهی به روش

دلفی شناسایی و برگرفته از دیدگاه بومیان سه قلعه اولویت‌بندی شد. در ادامه ارزش اقتصادی آن با استفاده از روش‌های بازاری و غیربازاری برآورد شد. کارکردهای اجتماعی - اقتصادی، اکولوژیکی (تولیدی و تنظیمی) طرح‌های توسعه پوشش گیاهی منطقه سه قلعه را نشان می‌دهد. خدمات اکوسیستمی منابع طبیعی در چهار طبقه: خدمات تنظیمی، حمایتی، تولیدی و فرهنگی تقسیم بندی می‌شوند. خدمات حمایتی شامل کارکردهای اساسی اکوسیستم مانند تشکیل خاک می‌شوند، درحالی که خدمات تدارکاتی منابع مهمی از غذا و فیبر هستند. خدمات تنظیمی به تنظیم فرآیندهای اکوسیستمی و به کنترل اقلیم از طریق ترسیب کربن کمک می‌کنند و خدمات فرهنگی شامل مسائلی مانند تفریح و آموزش هستند. در این تحقیق با استفاده از روش‌های علمی ارزشگذاری اقتصادی، ارزش برخی کارکردهای بازاری و غیر بازاری طرح های توسعه پوشش گیاهی شامل تولید علوفه، حفاظت خاک (درون منطقه‌ای و برون منطقه-ای)، ترسیب کربن، حفظ اراضی و محصولات کشاورزی، تولید اکسیژن و ارزش تفرجگاهی تعیین شد. کارکردهای اکوسیستمی، روش های مرسوم ارزشگذاری و ارزش هر یک از کارکردهای طرح های توسعه پوشش گیاهی را نشان می‌دهد. درآمدهای مستقیم شامل درآمدهای حاصل از فروش کالا و خدمات بدست آمده از اجرای طرح می باشد. درآمدهای غیر مستقیم، درآمدهایی هستند که در صورت عدم اجرای طرح، منجر به ایجاد هزینه خواهند شد. یعنی هزینه هایی که در اثر اجرای طرح، حذف می شوند. مجموع یک کالا (علوفه) و شش خدمت اکوسیستمی طرح‌های توسعه پوشش گیاهی سه قلعه، مبلغ ۴/۱۰۵۰ میلیارد تومان (۴۲ میلیون دلار) برآورد شده است. با این حساب ارزش هر هکتار از طرح‌های توسعه پوشش گیاهی مناطق بیابانی، حدود ۴۰۰۰ دلار برآورد می‌گردد. به طور کلی نتایج نشان می‌دهد ارزش خدمات پروژه های مقابله با بیابان زایی به مراتب از ارزش کالایی آن بیشتر است و این موضوعی است که کمتر مورد توجه قرار می‌گیرد. ذکر این نکته لازم است که این ارزش تنها برای یکسال برآورد شده است. در حالیکه، ارزش آتی هر یک از این کارکردها برای دوره های زمانی ۳۰ یا ۵۰ ساله، رقم بسیار بیشتر و واقعی تری خواهد بود. بی تردید، کالا و خدمات اکوسیستمی پوشش گیاهی موجود به مراتب بیشتر از این بوده و متعاقباً، ارزش اقتصادی آن نیز بسیار بزرگتر از این رقم می‌باشد. چنانچه اگر بنا باشد ارزش اقتصادی تمام کارکردهای منابع طبیعی شامل کارکرد تولیدی (تولید غذا، مواد خام، منابع ژنتیکی، منابع دارویی، منابع تزئینی و آرایشی و ...)، کارکرد تنظیمی (تنظیم گاز، تنظیم آب و هوا، جلوگیری از اختلال، عرضه و تأمین آب، تشکیل و نگهداری خاک، تنظیم مواد مغذی، دفع مواد زاید، گرده‌افشانی، کنترل بیولوژیکی و ...)، کارکرد زیستگاهی (پناهگاهی و خزانه‌ای)، کارکرد اطلاعاتی (زیباشناختی، تفریح و اکوتوریسم، الهامات فرهنگی و هنری، اطلاعات مذهبی و تاریخی، اطلاعات علمی و آموزشی و ...) و ۴۰ شاخص

سومین دوره کارورزی پذیرفته شدگان دهمین آزمون فراگیر

دستگاه‌های اجرایی برگزار شد

به دنبال دعوت نامه‌ای جهت شرکت در سومین دوره کارورزی پذیرفته شدگان دهمین آزمون فراگیر دستگاه‌های اجرایی، ماموریت همکاران بخش حفاظت و حمایت متشکل از خانم‌ها نرگس سپاسی، سمانه درویش زانوسی و زهرا نوایی مقدم، در روز جمعه ۲۰ مهرماه ۱۴۰۳ به مقصد شیراز، مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی استان فارس انجام شد. مراسم افتتاحیه این دوره در روز شنبه ۲۱ مهرماه با حضور مسئولان سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) و مرکز تحقیقات فارس برگزار شد. در این مراسم، اهمیت آموزش و پژوهش در حوزه مبارزه با آفات و بیماری‌ها مورد تأکید قرار گرفت. در ادامه،

نشریه فنی شماره ۶۳

امکان سنجی کاشت صنوبر تبریزی
در اراضی متأثر از تنش شوری

نویسنده: آزاده صالحی

نشریه فنی شماره ۶۶

ارزیابی کمی و کیفی
عملکرد دو گونه صنوبر تبریزی و کبوده
در زراعت چوب

نویسنده: آزاده صالحی

نشریه فنی شماره ۶۵

احیای مراتع بیابانی
با استفاده از نهالهای میکوریزی نتر
نویسندگان: نادیا کمالی، محمد متینی زاده و الهام نوری

کلاسهای آموزشی متنوعی در زمینه چالشهای آفات، بیماریها و علفهای هرز و کارگاههای تخصصی در زمینه شناسایی حشرات و بیماریهای گیاهی، به ویژه بیماریهای قارچی، برگزار گردید. در روز پایانی، کلاسهایی درباره پدافند غیرعامل و هوش مصنوعی در کشاورزی برگزار شد و مسئولان سازمان در خصوص قوانین اداری سخنرانی کردند. این دوره آموزشی با مراسم اختتامیه و تجلیل از برگزیدگان و ادای سوگند پذیرفته شدگان به پایان رسید. این رویداد فرصت مناسبی برای یادگیری و تبادل نظر در زمینههای مختلف کشاورزی و بیماریهای گیاهی بود و امید می رود آثار مثبت آن در پیشبرد علم و فناوری در این حوزه به وقوع بپیوندد.

برگزاری کارگاه آموزشی: پروژه ملی پایش روند تغییرات پوشش تاجی اکوسیستمهای مرتعی ایران با ماهواره سنتینل ۲

کارگاه آموزشی پروژه فوق در تاریخ ۲۲ آبان در سالن اجتماعات ساختمان اسناد و مدارک مؤسسه با حضور رئیس بخش تحقیقات مرتع، مجری ملی (آقای دکتر خلیفه زاده) و مجریان زیر پروژه مربوطه تشکیل گردید. در این کارگاه آموزشی که با هدف آشنایی مجریان زیرپروژههای مربوطه با شیوه اجرای کار برگزار شد، مجری ملی ضمن معرفی اجمالی پروژه مربوطه، به صورت گام به گام به نحوه انجام کار اعم از نحوه ثبت نام در سایت کپرنیکوس سازمان فضایی اروپا (ESA) و چگونگی دریافت تصاویر سریهای زمانی هر یک از سایتها و نحوه محاسبه شاخص گیاهی NDVI در سطح هر یک از سایتهای مورد پایش پرداخت و در پایان به سوالات مجریان پاسخ گفت. در همین راستا نیز مجموعههای مدون با فرمت doc. که تحت عنوان کارگاه آموزشی پروژه مذکور توسط مجری ملی تهیه شده بود پس از اتمام کارگاه آموزشی جهت بهره برداری در اختیار مجریان زیرپروژهها قرار گرفت. در ادامه کارگاه آموزشی آقای دکتر سپهری در خصوص اهمیت استفاده از هوش مصنوعی در علوم مرتع مطالبی را ارائه دادند. ایشان بیان نمودند هوش مصنوعی در علم مرتع به کارگیری الگوریتمها و مدلهای پیشرفته برای تجزیه و تحلیل دادههای مربوط به اکوسیستمهای مرتعی است. این فناوری به ویژه در شناسایی گونههای گیاهی، کنترل آفات و بیماریها، مدیریت چرا و مقابله با مخاطرات محیطی کاربرد دارد. استفاده از هوش مصنوعی می تواند به بهبود مدیریت منابع طبیعی و حفظ تعادل اکولوژیک در مراتع کمک کند.

معرفی کتاب

چگونه کمال گرا نباشیم

اگر می‌خواهید بیشتر دوستان بدانند، سعی نکنید که بی‌عیب و نقص به نظر برسید. در مقابل ضعف‌هایتان، راحت باشید و جبهه نگیرید. به همین سادگی است: معمولی بودن (در حد کمال نبودن)، باعث می‌شود مردم بیشتر دوستان داشته باشند.

✍️ استفان گایز

وقتی نیچه گریست

من افراد زیادی را می‌شناسم که از خود بیزارند و برای رفع آن می‌کوشند نظر مثبت دیگران را به خود جلب کنند. ولی این راه حل نادرست و در حکم واگذار کردن اختیار به دیگران است. وظیفه شما این است که خود را همانطور که هستید بپذیرید و در جهت رشد خود بکوشید، نه آن که دنبال راهی برای مقبولیت یافتن نزد مردم باشید.

✍️ اروین یالوم

کوه پنجم

اگر گذشته ای داری
که ناراحتت می‌کند،
همین حالا فراموش کن.
داستان تازه‌ای برای زندگی‌ات بساز
و به آن ایمان داشته باش.
فقط بر لحظاتی تمرکز کن
که در آن‌ها، به خواسته‌ات رسیده‌ای.
این نیرو کمکت می‌کند
تا خواسته‌ات را انجام دهی.

✍️ پائولو کوئیلو

سمفونی مردگان

گفت: «دنیا پوچ و بی‌ارزش است. هیچ ارزشی ندارد.» گفتم: «حرف‌های خوب بزن. دنیا بی‌ارزش نیست. فقط انسانی زندگی کردن خیلی سخت است.»

✍️ عباس معروفی

دیروزهای ما

آنچه آدم را پیر می‌کند نگاه به گذشته و حسرت فرصت‌های از دست رفته است. حساب و کتاب روزهای گذشته آدم را زود پیر می‌کند و جز، بینی تیرکشیده و چشمان حریص و بی‌فروغ، چیزی از او باقی نمی‌گذارد!...

✍️ ناتالیا گینزبورگ

معرفی این بخش توسط: سرکار خانم مریم معصوم تمیمی، رئیس اداره مستندسازی، کتابخانه و مرکز اسناد علمی منابع طبیعی ایران

نشریه فنی شماره ۶۸

معرفی و توصیه‌های فنی

کشت و اهلی سازی

پنج گونه دارویی برتر استان کردستان

نویسندگان: مازیار حیدری، بهلول عباس‌زاده و شیدا خسروی

دستورالعمل فنی شماره ۲۵

استانداردهای استفاده از پساب در تثبیت سطحی خاک

به‌منظور کنترل بیولوژیک گردوغبار

نویسندگان: مریم نعیمی، علیرضا افتخاری، رستم

خلیفه‌زاده، آزاده گوهردوست، مجتبی گنجعلی، سمیرا

زندنی‌فر، سکینه لطفی‌نسب اصل و فاطمه درگاهیان

دستنامه فنی شماره ۶

راهنمای تهیه نقشه رقوم

پوشش زمین و جنگل با توان تفکیک مکانی مناسب

در رویشگاه زاگرس جنوبی

نویسندگان: سعیده اسکندری و فاطمه احمدلو

برای دریافت فایل متن نشریات و کلیپ‌های آموزشی - ترویجی به سایت تالار ترویج و فنون کشاورزی <https://agrilib.areeo.ac.ir> مراجعه فرمایید.

اخبار ترویجی توسط: سرکار خانم مریم نوبخت، کارشناس ترویج و انتقال یافته‌های تحقیقاتی تهیه می‌گردد.

نشست مشترک با مدیرکل روابط عمومی مخابرات استان تهران

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور؛ صبح دوشنبه ۲۱ آبان، نشست مشترکی میان آقای قمی، مدیرکل روابط عمومی مخابرات استان تهران و مسعود محمودیان، معاون اداری، مالی و پشتیبانی مؤسسه با حضور مسئولین اداره روابط عمومی و اداره درآمدزایی برگزار شد. در این نشست، محمودیان ضمن اشاره به تاریخچه مؤسسه و باغ، به ظرفیتها و امکانات موجود اشاره کرد و نهایتاً مقرر شد، موضوع حضور مجمع مدیران مخابرات استان تهران برای نشست مشترک و بازدید از باغ از سوی روابط عمومی مخابرات، پیگیری شود. در ادامه، بازدید مشترکی از سطح باغ گیاهشناسی ملی ایران به عمل آمد که مورد اقبال مدیرکل روابط عمومی مخابرات استان تهران قرار گرفت.

ارائه گزارش مأموریت آموزشی به چین

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، جلسه ارائه گزارش مأموریت آموزشی به کشور چین با عنوان "مدیریت واردات و صادرات گونه های در خطر انقراض" توسط آقای محمد دادمند، عضو هیئت علمی مؤسسه، روز دوشنبه ۱۴/۸/۱۴۰۳ در محل سالن آمفی تئاتر برگزار شد.

جلسات

اولین همایش ملی اخلاق در کشاورزی و غذا

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، اولین همایش ملی اخلاق در کشاورزی و غذا طی روزهای ۳۱ مهر لغایت اول آبان، به صورت حضوری و مجازی در محل سالن غدیر و سالن شهید شاه حسینی سازمان تات برگزار شد. گفتنی است علی علیزاده، رئیس مؤسسه، در دومین روز این همایش، سخنرانی خود تحت عنوان: "اخلاق در منابع طبیعی تجدیدشونده" را در محل سالن غدیر سازمان تات، به حضار ارائه و به پرسشهای مطرح شده پاسخ داد.

فناوری‌های نوین کشاورزی مربوط به هوشمندسازی کشاورزی دانش‌بنیان» و «ارائه راهکارهای عملی برای ساماندهی و توسعه بهینه محصولات دانش بنیان و فناور در بخش کشاورزی و منابع طبیعی کشور» اشاره کرد.

نشست مشترک با نماینده ویژه سازمان برنامه و بودجه در حفظ و

احیای جنگل‌های زاگرس

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، روز شنبه ۱۴۰۳/۸/۱۲ نشست مشترکی میان دکتر فرخ مسجدی، نماینده ویژه سازمان برنامه و بودجه در حفظ و احیای جنگل‌های زاگرس و دکتر علیزاده، رئیس مؤسسه و با حضور اعضای شورای پژوهشی در سالن اداری و مالی برگزار شد.

در این نشست، دکتر ثاقب طالبی، معاون پژوهشی مؤسسه، با ارائه گزارشی، به اهداف و وظایف مؤسسه، برنامه‌های راهبردی و عملیاتی، طرح‌های در حال اجرا، طرح‌های خاتمه یافته و برخی از چالش‌های منطقه زاگرس اشاره کرد

بررسی موضوعات ساختمان نیمه‌کاره باغ گیاه‌شناسی زاگرس در

نشست مشترک

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، مسائل و مشکلات ساختمان نیمه‌کاره باغ گیاه‌شناسی زاگرس در نشست مشترک میان مسعود محمودیان، معاون اداری، مالی و پشتیبانی و شاهرخ کریمی، رئیس گروه طرح و برنامه مؤسسه با کریم قربانی، رئیس مرکز تحقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی لرستان و معاونین ایشان در تاریخ هشتم آبان بررسی شد. گفتنی است در این روز، ضمن برگزاری جلسه با پرسنل باغ، بازدید مشترکی هم از باغ گیاه‌شناسی زاگرس با همراهی امیدی، معاون برنامه‌ریزی و بودجه استان؛ همچنین رئیس مرکز و معاونین ایشان به عمل آمد.

حضور مؤسسه در دومین رویداد ملی فناورانه و دانش بنیان

کشاورزی و منابع طبیعی

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، دومین رویداد ملی فناورانه و دانش بنیان کشاورزی و منابع طبیعی از ۱۶ آبان و به مدت سه روز در محل پارک ملی علم و فناوری کشاورزی و منابع طبیعی برگزار شد.

در این رویداد، تازه‌ترین دستاوردهای فناورانه در حوزه حل چالش‌های راهبردی و مساله‌محور از جمله: دام، طیور و زنبور عسل، شیلات و آبزیان، باغبانی و گلخانه، جنگل و مراتع و آبخیزداری همچنین، چالش‌های محیط زیستی مانند: آب، خشکسالی، گیاهان دارویی، علوم علف‌های هرز، فناوری بذر، کشت بافت و به‌نژادی گیاهی، گردشگری کشاورزی، زنجیره ارزش و تأمین محصولات کشاورزی بررسی شد.

گفتنی است از مهمترین اهداف برگزاری این رویداد می‌توان به: «شناسایی، پرورش، جذب و هم‌رسانی نوآوران و فناوران برای حل چالش‌های کشاورزی کشور»، «به‌کارگیری فناوری‌ها، نوآوری‌ها، ابداعات و اختراعات جدید در بخش کشاورزی»، «جذب، حمایت و تسهیل استقرار تیم‌های فناور، استارت‌آپ‌ها و شرکت‌های دانش بنیان در مراکز رشد و پارک‌های علم و فناوری»، «شبکه‌سازی پیش تولیدکنندگان دانش و فناوری و ایده‌های نوپا با مصرف‌کنندگان دانش و فناوری»، «شناسایی، جذب و انتقال

برگزاری دوره آموزشی "مدیریت و کنترل افکار، هیجانات و احساسات منفی"

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با پیگیری معاونت هماهنگی امور پژوهشی و ارتباطات علمی، دوره آموزشی با عنوان: "مدیریت و کنترل افکار، هیجانات و احساسات منفی"، طی روزهای ۱۹ و ۲۰ آبان، با حضور همکاران در محل سالن آمفی تئاتر مؤسسه برگزار شد.

برگزاری کارگاه آموزشی روش‌های استخراج اسانس و عرقیات گیاهان معطر و دارویی

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، با هماهنگی بخش گیاهان دارویی، کارگاه یک روزه "آموزش روش‌های استخراج اسانس و عرقیات گیاهان معطر و دارویی" در تاریخ ۲۵ مهر با حضور جمعی از محققین و پژوهشگران این عرصه در مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور برگزار شد.

در دومین سخنرانی علمی مطرح شد:

بررسی فناوری‌های نوین در تثبیت ماسه‌های روان و گرد و غبار

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، در راستای ارتقای دانش کاربردی و بحث و تبادل نظر پیرامون مباحث روز منابع طبیعی، دومین سخنرانی علمی از سلسله سخنرانی‌های انجمن اعضای هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور با عنوان "بررسی فناوری‌های نوین در تثبیت ماسه‌های روان و گرد و غبار" توسط آقای دکتر حسن روحی پور عضو هیئت علمی مؤسسه، صبح دوشنبه ۱۴۰۳/۸/۱۴ در محل سالن آمفی تئاتر، به صورت حضوری و وبیناری برگزار شد.

برگزاری جلسه کمیته درآمدزایی

به گزارش روابط عمومی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، جلسه کمیته درآمدزایی مؤسسه در تاریخ ۲۸ آبان ۱۴۰۳ برای بررسی موضوعات مرتبط تشکیل شد.

اخبار منابع طبیعی و محیط زیستی

دو سوم کل ذخیره آب یک هزارساله را در سه دهه اخیر مصرف کردیم

فرونشست در کشور طی ۵ سال اخیر ۳ برابر شده است یک فعال محیط زیست با بیان اینکه دو سوم کل ذخیره آب یک هزارساله را در سه دهه اخیر مصرف کرده ایم، گفت: کل آبی که در ۱۰۰۰ سال اخیر در آبخوان های کشور ذخیره شده است ۲۵۰ میلیارد مترمکعب است اما در ۳۰ سال اخیر ۱۵۱.۵ میلیارد مترمکعب آن برداشت شده است. محمد درویش در گفت و گو با ایلنا و با اشاره به اینکه مرحوم سید آهنگ کوثر پژوهشگر و دانشمند بزرگی بود، تصریح کرد: اگر سال ها پیش به توصیه های و هشدارهای آهنگ کوثر گوش فرا داده بودیم امروز شاهد نگرانی ها برای تخت جمشید، نقش رستم و دیگر ابنیه های ارزشمند کشور نبودیم. وی خاطر نشان کرد: کوثر سال ۱۳۷۱ هشدار داد جایی که اکنون مخزن سد سیوند در آن قرار گرفته بهترین محیط برای یک آبرفت درشت دانه است و سیستم پخش سیلاب می تواند در آن مستقر شود. این فعال محیط زیست ادامه داد: به توصیه های کوثر گوش داده نشد و در آن منطقه سدسازی انجام گرفت؛ حاصل آن امروز فاجعه ای بزرگ در تالاب های طشک، کم جان و ارژن است هرچند کم جان با نیروهای مردمی توانست دوباره جان بگیرد.

ایلنا

معاون رئیس جمهور در دیدار با دبیر کنوانسیون تغییر اقلیم

سازمان ملل:

محیط زیست باید فارغ از مسائل سیاسی مورد توجه قرار گیرد

معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط زیست گفت: محیط زیست باید فارغ از مسائل سیاسی مورد توجه قرار گیرد، زیرا کار مشترک جهانی بدون همکاری همه کشورها امکان پذیر نیست. شیئا

انصاری روز شنبه ۲۴ مهر ۱۴۰۳ در دیدار با «سایمون استیل» دبیر کنوانسیون تغییر اقلیم سازمان ملل متحد در حاشیه اجلاس سالانه کنوانسیون تغییر اقلیم موسوم به «کاپ ۲۹» در باکو (پایتخت جمهوری آذربایجان) به تهدیدات ظالمانه کشورهای غربی علیه ایران اشاره کرد.

همچنین سایمون استیل در این دیدار گفت: دغدغه ایران برای مشکلات همکاری مشترک را در همه جلسات مشترک پیگیری خواهیم کرد و موانع باید از سر راه مکانیزم های مالی سیاست های کاهش انتشار برداشته شود تا ایران نیز به فناوری ها و مکانیزم های مالی مقابله با تغییر اقلیم دسترسی داشته باشد.

دیدار معاون رئیس جمهور با دبیر کل اکو

شیئا انصاری در ادامه سفر به باکو با «اسد مجید خان» دبیر کل سازمان اکو نیز دیدار و گفت و گو کرد. در این دیدار طرفین بر همکاری های منطقه ای تاکید کردند و برگزاری دو کاپ گذشته در این منطقه را بسیار مهم ارزیابی کردند. دبیر کل اکو ابراز امیدواری کرد: با توجه به اینکه دبیرخانه این سازمان در تهران فعال است، زمینه ها برای دیدار وزاری کشورهای عضو اکو سریع انجام گیرد و گسترش اقتصاد سبز و با توجه به اینکه مشکلات محیط زیستی کشورهای منطقه مشترک است باید برای آن چاره اندیشی شود.

ایرنا

مدیرکل حفاظت محیط زیست خوزستان:

فعالیت های نفتی در «هورالعظیم» بدون ضابطه زیست محیطی

انجام می شود

مدیرکل حفاظت محیط زیست خوزستان با اشاره به فعالیت های نفتی در تالاب هورالعظیم، گفت: با وجود همه تلاش ها، تا حدود زیادی الزامات فعالیت نفتی در هورالعظیم رعایت نشده است و امیدواریم مراجع قضایی خوزستان کمک کنند تا از این اتفاقاتی که بدون هیچ ضابطه زیست محیطی در حال رخ دادن است، جلوگیری شود.

داود میرشکار در گفت و گو با ایسنا با اشاره به وضعیت تالاب هورالعظیم اظهار کرد: تالاب هورالعظیم دارای ارزش اکوسیستمی بالایی برای خوزستان و ایران است و خدمات اکوسیستمی آن تنها به مرزهای خوزستان منتهی نمی شود. وی با اشاره به قرار گرفتن یک سوم تالاب هورالعظیم در خوزستان و دو سوم آن در عراق افزود: با توجه به تنوع زیستی تالاب هورالعظیم و همچنین بهره برداری از مخازن نفتی این تالاب، اجرای برنامه های حفاظتی از آن بسیار مهم است. در این راستا گشت های

از کمبود نیروی جنگلبانی می‌گوید. او از نگرش طرح ساماندهی نیروهای حفاظتی منابع طبیعی و ارسال آن در آینده به دولت خبر می‌دهد و می‌گوید: این طرح انجام می‌شود تا آن تعداد نیروی انسانی که در بخش حفاظت مورد نیاز است، تأمین شود. بحث‌های حفاظت مونتورینگ و دوربینی در سطح منابع طبیعی بسیار است. امسال خوشبختانه با تأمین اعتبار، بخشی از این دوربین‌ها خریداری شد و در حال برنامه‌ریزی برای نصب آنها هستیم.

وحید، پرداخت بموقع حقوق نیروهای شرکتی که حفاظت و گشت و مراقبت از عرصه‌های طبیعی را برعهده دارند یکی دیگر از اقدامات دولت می‌داند و می‌گوید: مجموعه نیروی انسانی ما که بخش حفاظت را در جنگل‌های شمال و خارج از شمال برعهده دارد، نیروهای شرکتی هستند که معمولاً حقوق آنها با تأخیر پرداخت می‌شد.

مدیریت پایدار جنگل

او یکی دیگر از مباحثی را که در این دولت روی میز تصمیم‌گیری آمده است، اجرای طرح «مدیریت پایدار جنگل» اعلام می‌کند و می‌گوید: موضوع این است که بعد از اینکه طرح تنفس جنگل اجرا شد، باید فاز مطالعات تفصیلی - اجرایی طرح مدیریت پایدار انجام می‌گرفت که تنها در چند نقطه انجام شد. الان بر حسب دستوری که داده شده، قرار است ظرف ۲ سال با همکاری شرکت‌های مشاور، طرح مدیریت پایدار جنگل‌ها در حوزه شمال را هم تهیه کنیم. اعتبار آن تا حدودی تأمین شده و قرار شده است، طرح مدیریت (اقتصادی - اجتماعی) یک میلیون هکتار از جنگل‌های شمال را تهیه کنیم تا بتوانیم این عرصه را هم مدیریت کنیم. او در پاسخ به این سؤال که بهره‌برداری قانونی از چوب جنگل‌های شمال نمی‌شود اما همچنان قاچاق چوب گسترده، هیرکانی را تهدید می‌کند هم می‌گوید: این هم یکی از مواردی است که می‌توانیم در بحث طرح مدیریت پایدار جنگل ببینیم، شمال موضوع‌های خاص خودش را دارد اما حفاظت از آن در آنجا فعال است. ممکن است که بحث قاچاق هم وجود داشته باشد و ما منکر این مسأله نیستیم.

وحید درباره حفاظت از جنگل‌های شمال توسط نیروهای سابق شرکت‌های بهره‌بردار چوب - که احتمال قاچاق چوب را بالا می‌برد - هم می‌گوید: آن شرکت‌ها دیگر نیستند. شرکت‌هایی که بهره‌بردار چوب در حوزه جنگل‌های شمال کشور بودند الان متوقف شده‌اند. همان موقع هم روال به این صورت بود که بخشی از نیروهای شرکت‌های بهره‌بردار چوب از جنگل حفاظت می‌کردند و ما براساس بیان طرح (درآمد-هزینه)، حقوق این نیروها را می‌دادیم. الان درآمد از برداشت چوب در شمال کشور نیست و حقوق این نیروها را دولت می‌دهد. آنها، نیروهایی هستند که بین ۱۰ تا ۲۵ سال است که در جنگل‌های شمال کار می‌کنند اما رابطه استخدامی آنها شرکتی است. وحید در پاسخ به اینکه چرا دولت مستقیم به این نیروها حقوق نمی‌دهد از پیگیری این موضوع خبر می‌دهد و می‌گوید: ایده آل این است که چون سازمان منابع طبیعی، دستگاه حاکمیتی است، بخش حفاظت هم بخش حاکمیتی است، این نیروها به صورت رسمی، قراردادی یا به صورت پیمانی به استخدام دولت دربیایند. او از پیگیری این موضوع در دولت خبر می‌دهد.

مستمر انجام می‌شود و با توجه به حضور پرندگان مهاجر و شکارهای غیرمجاز و خطرهایی که وجود دارد، گشت‌های آبی و خشکی را در هورالعظیم افزایش داده‌ایم و از تمام توان محیط زیست استان خوزستان برای حفظ اکوسیستم آن استفاده می‌کنیم.

مدیرکل حفاظت محیط زیست خوزستان گفت: هم‌چنین در تمام نشست‌ها پیگیر موضوع حفظ اکوسیستم تالاب هورالعظیم هستیم. در سطح ملی نیز دغدغه‌مندی‌ها ایجاد شده است تا موضوع هورالعظیم در سطح ملی پیگیری شود.

وی بیان کرد: هفته گذشته نشست با مدیرعامل شرکت ملی نفت ایران در تهران داشتیم و همه مدیران این حوزه به ویژه مدیرعامل شرکت مهندسی و توسعه نفت حضور داشتند و مقرر شد کارگروه‌های تخصصی داشته باشیم تا اقدامات بهره‌برداری نفت با هماهنگی و توصیه‌های زیست محیطی انجام شود و راهبردهای محیط زیستی را ببینند.

میرشکار تصریح کرد: متأسفانه در حال حاضر با وجود همه تلاش‌ها تا حدود زیادی الزامات فعالیت نفتی در هورالعظیم رعایت نشده است و امیدواریم مراجع قضایی خوزستان کمک کنند تا از این اتفاقاتی که بدون هیچ ضابطه زیست محیطی در حال رخ دادن است، جلوگیری شود.

ایسنا

سرپرست سازمان منابع طبیعی در گفت و گوی اختصاصی با

روزنامه ایران: دولت برای خاموش کردن آتش جنگل‌ها، ۱۵۰

میلیارد تومان تخصیص داد

به گزارش مرکز اطلاع رسانی سازمان منابع طبیعی - حسن وحید در گفت‌وگو با «ایران» کمبود وسایل اطفای حریق، بویژه تجهیزات فردی از جمله لباس جنگلبانان و نیروهای حفاظتی را از مشکلات منابع طبیعی برمی‌شمرد و می‌گوید: اعتباراتی که هرساله برای خاموش کردن آتش جنگل‌ها به منابع طبیعی داده می‌شود، به صورت اسناد خزانه بود اما با دستور رئیس‌جمهور امسال اعتبار به صورت نقدی به حساب سازمان واریز شد.

طرح ساماندهی نیروهای حفاظتی

آتش در تابستان به جان جنگل‌های زاگرس می‌افتد و در پاییز برای نابودی جنگل‌های شمال نقشه می‌کشد. کوهستانی و صعب‌العبور بودن جنگل‌های زاگرس هم به جان باختر داوطلبان، مردم عادی، نیروهای نظامی و جنگلبانان منجر می‌شود. «وحید» هم به شهادت و جان باختن دو محیطبان لرستانی و کردستانی در آتش سوزی‌های امسال اشاره می‌کند و

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور به عنوان متولی انجام فعالیت‌های آزمایشگاهی و پژوهشی در حوزه منابع طبیعی در سرتاسر کشور، همکاری گسترده‌ای با دانشگاه‌ها و سایر مراکز تحقیقاتی داخل و خارج کشور دارد. با توجه به ماهیت تحقیقاتی و پژوهشی آزمایشگاه‌های مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور، ارائه خدمات متنوع آزمایشگاهی، خدمات مشاوره‌ای و بازدید علمی و آموزشی به متقاضیان از مهم‌ترین و اصلی‌ترین اهداف و فعالیت‌های آن می‌باشد که با دارا بودن تجهیزات آزمایشگاهی مناسب و کارشناسان با دانش فنی به روز و منحصر به فرد، آماده ارائه خدمات تخصصی به اعضای هیئت علمی، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، شرکت‌های دانش بنیان، مراکز صنعتی و کلیه متقاضیان می‌باشد.

طرح های تخفیف ویژه شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی
پاییز ۱۴۰۳ فعال شد.

شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی

۴۰ میلیون ریال اعتبار
ویژه اعضای هیئت علمی سراسر کشور
۵۰ درصد تخفیف
My.LabsNet.ir

labsnet.rifr-ac.ir

۰۲۱-۴۴ ۷۸ ۷۵ ۸۵
۰۹۰۵ ۶۹۴ ۰۰۲۲
۰۲۱-۷۲ ۹۵ ۷۲ ۴۶
nrln@rifr-ac.ir
labsnet_rifr

مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور

شبکه آزمایشگاهی
مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور
مشمول بر ۲۲ آزمایشگاه تخصصی آماده ارائه خدمات آزمایشگاهی در حوزه‌های زیر می‌باشد:

۱. اندازه‌گیری ویژگی‌های فیزیکی و شیمیایی خاک، کمی‌سازی و تعیین سرعت آستانه فرسایش بادی، بررسی توزیع اندازه ذرات فرسایش یافته، تعیین ارتفاع آبرودینامیکی زبری خاک، بررسی فرسایش و تولید رسوب ناشی از قدرت جریان رواناب
۲. آزمون‌های چرخش نوری، ضریب شکست، چگالی نسبی، اندازه‌گیری مواد باقیمانده پس از تبخیر و ارزیابی آمیختگی در اتانول
۳. استخراج، آنالیز، شناسایی و اندازه‌گیری ترکیب‌های اسانس‌ها، روغن‌ها و عصاره‌های گیاهان دارویی (GC/MS و GC, HPLC)
۴. تبادلات بذر، انجام آزمون‌های تکنولوژی و تشخیص سلامت بذرهای جنگلی، مرتعی و دارویی آزمون‌های خوشخوراکی با NIR
۵. سنجش صفات بیوشیمیایی، فیزیولوژیکی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی گیاهان و تهیه پروتکل کشت‌بافت گونه‌های گیاهی
۶. ارزیابی، اندازه‌گیری و تجزیه خواص آناتومیکی، فیزیکی، شیمیایی، حفاظتی، مکانیکی چوب کاغذ و فرآورده‌های آن
۷. سنجش ویژگی‌های زیستی خاک، تکثیر میکروارگانیسم‌های مهم خاک و تولید مایه تلقیح
۸. انجام آزمایش‌های فیزیولوژیکی، بیوشیمیایی، مولکولی، ژنتیکی و سیتوژنتیکی
۹. بررسی بیولوژی و اکولوژی عوامل بیماری‌زا و آفات گیاهی
۱۰. پایش آفات و بیماری‌های فضاها سبز شهری
۱۱. انجام مطالعات آناتومی گیاهی

از سایت شبکه آزمایشگاهی مؤسسه تحقیقات جنگلها و مراتع کشور دیدن فرمایید.

labsnet.rifr-ac.ir

۰۲۱-۴۴۷۸۷۵۸۵

۰۹۰۵ ۶۹۴ ۰۰۲۲

labsnet_rifr

۰۲۱-۷۲۹۵۷۲۴۶

nrln@rifr-ac.ir

یک فنجان اندیشه

۴۷۱- بزرگترین ناشکری آرزوی مرگ است! با چنین آرزویی، همه نعمت‌های زندگی انکار می‌شود.

۴۷۲- اکثر مردم عادت دارند از دهان دیگران دنیا رو ببینند نه با چشمان خودشان.

۴۷۳- اگر دارایی‌ها و ثروتهایت را جرئی از وجودت بدانی، رشد و کمال را فقط در افزایش آن‌ها خواهی دانست. وجود واقعی خود را به کمال برسان، نه داشته‌هایت را.

۴۷۴- اگر استعدادهای ذاتی خود را راکد و بی‌مصرف نگاه داری، بزودی فاسد می‌شود و فسادشان زندگی و آینده تو را تباه می‌کند. تنها زمانی به شادی و موفقیت دست خواهی یافت که استعدادهایت بروز پیدا کند.
نویسنده: دکتر فاضل حمید بهنام

تولدتان مبارک و برایتان سلامتی و آرامش آرزو مندیم

نام	نام خانوادگی	روز / ماه	محل خدمت/ بخش / گروه
فاطمه	سفیدکن	۹/۱	بخش گیاهان دارویی
لیلا	فلاح حسینی	۹/۱	بخش بانک ژن
ابراهیم	شریفی عاشورآبادی	۹/۲	بخش گیاهان دارویی
فیروزه	حاتمی	۹/۲	بخش جنگل
ودود	صمدی اصل	۹/۳	اداره تجاری سازی
مانده	فدایی خجسته	۹/۱۴	بخش گیاهشناسی
محمود	بیات	۹/۱۹	بخش جنگل
خسرو	ثاقب طالبی	۹/۲۱	بخش جنگل و حوزه ریاست
محمد	متینی زاده	۹/۲۲	بخش جنگل و حوزه ریاست
حمیده	جوادی	۹/۲۸	بخش بانک ژن
سید محسن	حسام زاده	۹/۲۸	گروه زیست فناوری
محمدحسین	صادق زاده	۹/۲۹	بخش جنگل

عرض تسلیت

جناب آقای رضا باقری

مراتب همدردی ما را به مناسبت درگذشت عزیز از دست رفته خود، پذیرا باشید. از درگاه پروردگار، غفران و رحمت الهی برای آن مرحوم و سلامتی و طول عمر با عزت برای شما خواستاریم.

باغ گیاه شناسی ملی ایران

طراوت پاییز

مسیر یابی